

ลดภาระงานเอกสาร เพิ่มความแม่นยำในการวิเคราะห์ ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

ปฏิวัติงานนโยบายและแผน คู่มือประเมินผลแผนพัฒนา ด้วยผู้ช่วย AI อัจฉริยะ

60+ Prompts
สำหรับงานราชการ

ร่างเล่มรายงาน พร้อม
เทคนิคการจัดรูปเล่ม

ใช้ ai แบบฟรี ก็ทำได้

พบกับ

- ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อมและปูพื้นฐาน
- ส่วนที่ 2 จัดทำโครงร่างเล่มรายงาน
- ส่วนที่ 3 การนำเสนอและสื่อสาร

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระพรรณ จุลสุวรรณ

การจัดทำคู่มือการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นในยุคดิจิทัลก้าวข้ามการปฏิบัติตามระเบียบ สู่การสร้างระบบบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results-Based Management) เพื่อคุณภาพชีวิตประชาชน ตำราเล่มนี้จึงมุ่งปิดช่องว่างระหว่างทฤษฎีสากล อาทิ GBE และ CIPPIEST กับการปฏิบัติงานจริงในบริบทท้องถิ่นไทยอย่างเป็นรูปธรรม

หัวใจสำคัญคือการบูรณาการเทคโนโลยี AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ การทำความสะอาดข้อมูล ไปจนถึงการสกัดสาระสำคัญเพื่อสื่อสารนโยบาย (Data Storytelling) ช่วยลดภาระงานซ้ำซ้อนและเสริมศักยภาพให้วิจยารณญาณทางวิชาชีพของนักวิเคราะห์นโยบายและแผนมีความเฉียบคมยิ่งขึ้น

เนื้อหาแบ่งเป็น 3 ส่วนหลัก เริ่มจากการปูพื้นฐานทางกฎหมายและทฤษฎี (ส่วนที่ 1) แม่แบบการเขียนรายงานเชิงลึก (ส่วนที่ 2) และเทคนิคการจัดทำรูปเล่มรวมถึงการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ (ส่วนที่ 3) เพื่อให้เป็นคู่มือภาคปฏิบัติที่สมบูรณ์สำหรับบุคลากรท้องถิ่น นักวิชาการ และนิสิตนักศึกษา

ผู้เขียนหวังว่าตำราเล่มนี้จะเป็นแรงขับเคลื่อนวัฒนธรรมการประเมินผลเชิงรุกที่ใช้ข้อมูลจริง (Evidence-based) เป็นฐานการตัดสินใจ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการบริหารงานท้องถิ่นที่ยั่งยืนสืบไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระพรรณ จุลสุวรรณ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

มีนาคม 2569

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
สารบัญพร้อมท์	ซ
ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อมและปูพื้นฐาน	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทที่ 1 หลักเกณฑ์และธรรมาภิบาลการประเมินผล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดการประเมินระดับพื้นที่ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ระดับของแผนพัฒนา	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ธรรมาภิบาลและการประเมินเชิงรุก	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
วัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อการพัฒนาในอนาคต	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทที่ 2 แนวคิดการประเมินระดับแผนพัฒนา	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
วงจรคุณภาพ PDCA กับการวางแผนพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ในบริบทท้องถิ่นผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
เจาะลึกขั้นตอน Check	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
การแยกแยะมิติการประเมิน: ผลผลิตและผลสัมฤทธิ์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
แนวคิดทฤษฎีและโมเดลการประเมินระดับสากล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
การประเมินตามเป้าหมายในบริบทท้องถิ่น	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
โมเดลการประเมินเชิงลึก CIPPIEST	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทที่ 3 ทักษะ AI สำหรับการประเมินผลแผนพัฒนาในยุคดิจิทัล ..	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
พื้นฐาน Generative AI สำหรับงานภาครัฐ	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ทำความเข้าใจกับ Generative AI ผู้ช่วยวิเคราะห์นโยบาย	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
การประยุกต์ใช้ AI กับทฤษฎีการประเมินผลภาครัฐ	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ขีดความสามารถ ข้อจำกัด และข้อควรระวังทางกฎหมาย	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
เทคนิคการเขียนพร้อมท์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ธรรมาภิบาลข้อมูลและความปลอดภัย	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทที่ 4 แหล่งข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
แหล่งข้อมูลสำคัญที่จำเป็นสำหรับการประเมินระดับยุทธศาสตร์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการเตรียมข้อมูลดิจิทัล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก

การนำเข้าข้อมูลสู่ระบบปัญญาประดิษฐ์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทที่ 5 การออกแบบเครื่องมือด้วย AI	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
กรอบแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือประเมินผล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
มาตรฐานการสร้างเครื่องมือสำหรับผู้ปฏิบัติงาน อปท.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
การประยุกต์ใช้ AI ในการออกแบบเครื่องมือ	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
โครงสร้างแบบประเมินยุทธศาสตร์ตามกรอบ CIPPIEST (ระดับแผนพัฒนา)ผิด พ ลาด! ไม่ ได้ กำหนดบุงมาร์ก	
โครงสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกระดับยุทธศาสตร์.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ข้อควรระวังในการสร้างเครื่องมือประเมินผลและแนวทางปรับปรุงผิดพลาด! ไม่ได้ กำหนดบุงมาร์ก	
เทคนิคการประยุกต์ใช้ Generative AI ในการสร้างเครื่องมือประเมินผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก	
การสร้างแบบประเมินออนไลน์อัตโนมัติ.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
แนวทางปฏิบัติแบบครบวงจร.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินการประเมินแผนพัฒนา	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นเตรียมการ	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นระหว่างดำเนินการ	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นหลังการประเมิน.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ส่วนที่ 2 โครงร่างเล่มรายงาน	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
การใช้ Gem/Project จัดทำรายงาน	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
พื้นฐานการทำงานด้วยผู้ช่วย AI ส่วนบุคคล.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ประโยชน์ของการสร้าง Gem สำหรับงานประเมินผลแผนพัฒนาผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก	
ขั้นตอนที่ 1: การลงชื่อเข้าใช้.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นตอนที่ 2: การสร้าง Gem.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นตอนที่ 3: การกำหนดคำสั่งบรรทัดฐาน.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นตอนที่ 4: การแนบไฟล์ข้อมูลพื้นฐาน.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นตอนที่ 6: ข้อตกลงการทำงาน (1 บท ต่อ 1 แชน).....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นตอนที่ 7: การสร้างแชทสำหรับบทที่ 1 (บทนำ).....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ขั้นตอนที่ 8: การสร้างแชทใหม่สำหรับการร่างบทที่ 2 ถึง บทที่ 5ผิดพลาด! ไม่ได้ กำหนดบุงมาร์ก	
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทที่ 1 บทนำ.....	10
ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินผล.....	11
วัตถุประสงค์การประเมินผล.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15

ขอบเขตการประเมิน	16
นิยามศัพท์เฉพาะ	18
กรอบแนวคิดและทฤษฎีการประเมิน.....	20
ระเบียบวิธีวิทยา.....	23
บทสรุป	26
บทที่ 2 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น.....	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ข้อมูลพื้นฐานและสถานะทางการคลัง	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
โครงสร้างแผนงานและกลยุทธ์การจัดสรรทรัพยากร	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
โครงการสำคัญระดับนโยบายและโครงการเชิงยุทธศาสตร์	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บริบทแวดล้อมและข้อจำกัดระหว่างการทำแผนไปใช้.....	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทสรุป	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทที่ 3 การประเมินผลตามเป้าหมาย	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
การประเมินผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
การวิเคราะห์ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเป้าหมายรวม.....	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
การประเมินความเชื่อมโยงระดับท้องถิ่นสู่ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัด	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
มาร์ก	
การวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัญหาอุปสรรค	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการทบทวนแผนและงบประมาณ	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
มาร์ก	
บทสรุป	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทที่ 4 การประเมินความสอดคล้องด้วยโมเดล CIPPIEST	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
วิเคราะห์บริบทและปัจจัยนำเข้า.....	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
วิเคราะห์กระบวนการและผลสัมฤทธิ์	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
วิเคราะห์ความยั่งยืนและโอกาสในอนาคต.....	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
แบบฟอร์มตารางสรุปการประเมิน CIPPIEST สำหรับระบุในรายงาน	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
มาร์ก	
บทสรุป	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก
บทที่ 5 สรุปผล ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาแผน	28
สรุปภาพรวมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคเชิงระบบ	28
ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาแผน	31
แนวทางการพัฒนาในแผนพัทธาระยะต่อไป	33
ตารางสรุปทิศทางเชิงยุทธศาสตร์	36
การตรวจสอบความสอดคล้องด้วยหลักธรรมาภิบาลข้อมูล.....	38
การตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของเนื้อหา	39
บทสรุป	41
ส่วนที่ 3 ส่วนเสริมการนำเสนอและสื่อสารผล.....	43
บทที่ 1 การจัดทำสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	มิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุงมาร์ก

การสกัดเนื้อหาสำคัญบนฐานทฤษฎีการประเมินผล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
รูปแบบการจัดวางบทสรุปผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
การใช้คำสั่ง (Prompt) แบบโครงสร้างบูรณาการเพื่อการสร้างบทสรุปผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก	
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บทที่ 2 การจัดทำรูปเล่ม	43
องค์ประกอบสำคัญของรูปเล่มรายงาน	43
การจัดรูปแบบเอกสารและมาตรฐานงานสารบรรณ	44
คำแนะนำเพิ่มเติมสำหรับการจัดทำรูปเล่มที่สมบูรณ์	53
บทสรุป	54
บทที่ 3 การสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
การจัดทำสไลด์สำหรับการนำเสนอรายงานในสภาท้องถิ่น	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
การจัดทำอินโฟกราฟิกเพื่อการประชาสัมพันธ์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
การจัดทำแดชบอร์ด (Dashboard) เพื่อการติดตามและประเมินผลแบบเรียลไทม์ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก	
บทสรุป	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
บรรณานุกรม	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก

- ตารางที่ 1 เปรียบเทียบมิติการติดตามระดับโครงการและการประเมินระดับแผนพัฒนาผิ ด พ ล า ด !
ไม่ได้กำหนดบักมารัก
- ตารางที่ 2 การปรับคลังคำศัพท์เฉพาะสำหรับราชการส่วนท้องถิ่น... ผิดพลาด! **ไม่ได้กำหนดบักมารัก**
- ตารางที่ 3 สัดส่วนโครงการและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติแยกตามยุทธศาสตร์ผิดพลาด! **ไม่ได้กำหนดบักมารัก**
- ตารางที่ 4 เมทริกซ์สรุปการเชื่อมโยงมิติการประเมิน CIPPIEST สู่งานปฏิบัติงานของ อปท.ผิดพลาด!
ไม่ได้กำหนดบักมารัก
- ตารางที่ 5 สรุปผลการประเมินความสอดคล้องระดับยุทธศาสตร์ด้วยโมเดล CIPPIEST ผิ ด พ ล า ด !
ไม่ได้กำหนดบักมารัก
- ตารางที่ 6 สรุปทิศทางเชิงยุทธศาสตร์และการสั่งการ (พร้อมตัวอย่างโครงการ) 36
- ตารางที่ 7 แนวทางการปรับภาษา (Reframing Matrix) สำหรับบริบทท้องถิ่นผิ ด พ ล า ด ! **ไม่ได้กำหนดบักมารัก**
- ตารางที่ 8 รายการหัวข้อหลักสไลด์นำเสนอ ผิดพลาด! **ไม่ได้กำหนดบักมารัก**

ภาพที่ 1	โครงสร้างความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ของแผน 3 ระดับ	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 2	วงจรคุณภาพ PDCA.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 3	Value-Based Monitoring.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 4	CIPPIEST model.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 5	Logo google gemini.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 6	Logo ChatGPT.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 7	Logo Claude.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 8	โครงสร้าง R-C-T-F เทคนิคการเขียนพร้อมต์เพื่อตั้งประสิทธิภาพ AI	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนด
บุ๊กมาร์ก			
ภาพที่ 9	แหล่งข้อมูลสำหรับการประเมิน.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 10	ขั้นตอนการดำเนินการประเมินแผนพัฒนา.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 11	ขั้นตอนเข้าใช้ Gem.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 12	ขั้นตอนตั้ง Gem ใหม่.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 13	ขั้นตอนการตั้งชื่อ Gem.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 14	การกำหนด Instructions ของ Gem.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 15	การแนบไฟล์และการบันทึก Gem.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 16	เริ่มแชท.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 17	การตั้งค่าเครื่องมือและโมเดล.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 18	การใช้งานเครื่องมือในหน้าต่าง Canvas.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 19	การตั้งชื่อแชท.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 20	ขั้นตอนการจัดทำบทที่ 2 ถึงบทที่ 5.....	ผิดพลาด!	ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ภาพที่ 21	การจัดหน้ากระดาษ.....		45
ภาพที่ 22	วิธีการเปลี่ยนหน่วยวัด.....		46
ภาพที่ 23	การแบ่งส่วนเอกสาร.....		47
ภาพที่ 24	การแทรกเลขหน้า.....		48
ภาพที่ 25	การกำหนดรูปแบบอักษร.....		49
ภาพที่ 26	บานหน้าต่างนำทาง.....		50
ภาพที่ 27	การแทรกชื่อตารางและชื่อภาพ.....		50
ภาพที่ 28	การจัดทำสารบัญเนื้อหา.....		51
ภาพที่ 29	การแทรกสารบัญเนื้อหา.....		52
ภาพที่ 30	การแทรกสารบัญตารางและภาพ.....		53

สารบัญพร้อมท์

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 1 การใช้ AI ประเมินภาพรวมแผนด้วย CIPP Model	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 2 การใช้ AI ประเมินแผนตามเป้าหมาย	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 3 การেলাภาษา	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 4 ตั้งค่าผู้ช่วยประเมินแผน	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 5 สำหรับให้ AI ช่วยสร้าง Prompt:	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 6 ประเมินตามเป้าหมาย	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 7 ประเมินผลจากรายงานการประชุมชุมชน	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 8 การวิเคราะห์เสียงสะท้อนจากประชาชน	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 9 การวิเคราะห์ความสอดคล้อง	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 10 การออกแบบแบบสอบถามแบบรูบริค	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 11 การถอดความและสรุปนิสัยทัศน์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 12 การใช้ AI แก้ไขข้อมูลขยะ	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 13 การใช้ AI จัดการข้อมูล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 14 ประเมินความคุ้มค่า	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 15 ออกแบบแบบประเมินแบบรูบริค	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 16 การวิเคราะห์คำถามปลายเปิด	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 17 การใช้ AI ถอดรหัสบทสัมภาษณ์	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 18 การใช้ AI ตรวจสอบอคติและปรับปรุงภาษา	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 19 ออกแบบเครื่องมือประเมินในลักษณะรูบริค	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 20 ร่างคำถามสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 21 เขียนโค้ด Google Apps Script เพื่อสร้าง Google Forms อัตโนมัติ	ผิดพลาด!
ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก	
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 22 เขียนสูตร Google Sheets	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 23 ใช้ AI แปลผลข้อมูล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 24 ออกแบบข้อคำถาม	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 25 เขียนบทสรุปผู้บริหาร' (Executive Summary)	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
มาร์ก	
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 26 Instructions ของ Gem	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 27 พร้อมท์หลัก (Master Prompt) สำหรับบทที่ 1	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
มาร์ก	
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 28 สำหรับการร่างรายงานการประเมินผลแผนพัฒนา บทที่ 2	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก
กำหนดบู้กมาร์ก	
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 29 พร้อมท์หลักสำหรับประมวลผลบทที่ 3:	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบู้กมาร์ก

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 30 การร่าง บทที่ 4: การประเมินความสอดคล้องด้วยโมเดล CIPPIEST **ผิดพลาด!**
ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 31 การร่าง บทที่ 5: สรุปผล ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาแผน **ผิดพลาด!**
ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 32 เขียน 'ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินผลแผนพัฒนา' 12

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 33 การกำหนดวัตถุประสงค์ 14

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 34 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 16

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 35 ขอบเขตการประเมิน 17

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 36 นิยามศัพท์เฉพาะ 19

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 37 กรอบแนวคิดและทฤษฎีการประเมิน 21

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 38 จัดทำภาพประกอบกรอบแนวคิด 22

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 39 ระเบียบวิธีวิทยา..... 25

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 40 ข้อมูลพื้นฐานและสถานะทางการคลัง **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 41 ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 42 โครงสร้างแผนงานและกลยุทธ์การจัดสรรทรัพยากร **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 43 โครงการสำคัญระดับนโยบายและโครงการเชิงยุทธศาสตร์ **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 44 บริบทแวดล้อมและข้อจำกัดระหว่างการนำไปใช้ **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 45 การประเมินผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 46 การวิเคราะห์ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเป้าหมายรวม **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 47 การประเมินความเชื่อมโยงระดับท้องถิ่นสู่ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัด **ผิดพลาด!**
ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 48 การวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัญหาอุปสรรค **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 49 ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการทบทวนแผนและงบประมาณ **ผิดพลาด!**
ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 50 วิเคราะห์บริบทและปัจจัยนำเข้า **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 51 วิเคราะห์กระบวนการและผลสัมฤทธิ์ **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 52 วิเคราะห์ความยั่งยืนและโอกาสในอนาคต **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 53 แบบฟอร์มตารางสรุปการประเมิน CIPPIEST. **ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบูกมาร์ก**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 54 สำหรับจัดทำ Dynamic Dashboard 30

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 55 สำหรับจัดทำข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาแผน 32

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 56 สำหรับจัดทำแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาระยะต่อไป 35

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 57 ตารางสรุปทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ 37

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 58 สำหรับตรวจสอบความสอดคล้องด้วยหลักธรรมาภิบาลข้อมูล 39

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 59 สำหรับตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของเนื้อหา.....	40
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 60 สำหรับการสร้างบทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 61 สำหรับสร้างเนื้อหาสไลด์.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 62 สำหรับสร้างบทพูดนำเสนอ.....	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 63 สำหรับการจัดทำอินโฟกราฟิก	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 64 สำหรับทำความเข้าใจข้อมูล	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก
ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 65 สำหรับการจัดทำแดชบอร์ด (Dashboard)	ผิดพลาด! ไม่ได้กำหนดบุ๊กมาร์ก

บทที่ 1

บทนำ

การเขียน "บทนำ" ในรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่ใช่เพียงการคัดลอกข้อกำหนดหรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยมาวางเรียงกันเพื่ออรรถาธิบาย แต่คือการยกระดับรายงานให้มีมาตรฐานเทียบเท่า งานวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluative Research) (Rossi et al., 2019) โดยบูรณาการบริบทของพื้นที่ (Context) ความเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) และระเบียบวิธีวิทยาเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

การเขียนบทนำที่ทรงพลัง จะช่วยให้ผู้บริหาร สภาท้องถิ่น และประชาชน มองเห็นภาพรวมและเกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการประเมินผล ว่าไม่ได้ทำไปเพียงเพื่อให้ผ่านการตรวจสอบ แต่ทำเพื่อความคุ้มค่าของงบประมาณแผ่นดิน

อย่างไรก็ตาม ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มักประสบปัญหาการเขียนรายงานที่คัดลอกข้อความเดิมในปีก่อนหน้า ส่งผลให้รายงานขาดพลวัตและไม่สะท้อนบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่าง Gemini มาประยุกต์ใช้ในการร่างและขัดเกลาเนื้อหา จะช่วยลดภาระงานด้านธุรการ และเพิ่มเวลาสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกของผู้ปฏิบัติงานได้มากขึ้น

เพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กระทรวงมหาดไทย, 2561) โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ จึงขอกำหนดขั้นตอนการใช้งาน Gem ไว้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1: เปิดใช้งาน Gem

เข้าสู่ระบบ Gemini และเปิด "Gem" (Custom AI) ที่ได้จัดสร้างและป้อนข้อมูลบริบทพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้าแล้วในบทก่อนหน้านี้ การใช้ Gem ที่บรรจุข้อมูลตั้งต้นไว้ จะช่วยตีกรอบ (Framing) เพื่อป้องกันไม่ให้อุปกรณ์สร้างเนื้อหาที่คลาดเคลื่อนหรือขัดต่อแนวทางปฏิบัติของทางราชการ ส่งผลให้ผลลัพธ์มีความเฉพาะเจาะจง (Specific) และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (Practical)

ขั้นตอนที่ 2: เลือกแชท "บทที่ 1"

เลือกหน้าต่างการสนทนา (Chat) หรือสร้าง (กรณียังไม่ได้สร้าง) "บทที่ 1 บทนำ" การแยกหน้าต่างการสนทนาตามบท จะส่งเสริมให้อุปกรณ์สามารถจดจำบริบท (Context Window) ได้ดียิ่งขึ้น และป้องกันความสับสนกับข้อมูลในบทอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 3: ปรับเนื้อหาที่ละห้วงข้อ

เนื่องจากได้กำหนดโครงสร้างหัวข้อไว้แล้ว ในขั้นนี้จึงเป็นการตรวจสอบและปรับแก้เนื้อหาให้มีความถูกต้องและเหมาะสม

เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำคู่มือฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ โครงสร้างการนำเสนอในแต่ละหัวข้อจึงถูกออกแบบออกเป็นระบบ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่

1. **องค์ประกอบของเนื้อหา:** อธิบายถึงกรอบความคิด (Concept) มิติเนื้อหาที่ต้องครอบคลุม และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจ "แกนหลัก" ของการประเมินก่อนใช้เทคโนโลยี

2. **แนวปฏิบัติการใช้ AI:** แนะนำขั้นตอนการเตรียมข้อมูล เทคนิคการเลือกใช้เครื่องมือ และ "พรอมต์ (Prompt)" สำเร็จรูปที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับบริบทของท้องถิ่น เพื่อลดภาระงานและเพิ่มประสิทธิภาพการสังเคราะห์ข้อมูล

ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินผล

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

ส่วนนี้เปรียบเสมือนการตอบคำถามสำคัญว่า "ทำไมท้องถิ่นจึงต้องทำการประเมินผลในรอบปีที่ผ่านมา และพื้นที่กำลังเผชิญกับสถานการณ์ใด" โดยครอบคลุม 4 มิติย่อย ดังนี้:

- **เจตนารมณ์ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Legal Compliance)**

การประเมินผลคือการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลภาครัฐ (Good Governance) และความโปร่งใส โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ข้อ 29 ที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ มีหน้าที่กำหนดแนวทาง ติดตาม และรายงานผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศให้ประชาชนทราบภายในเดือนธันวาคมของทุกปี (ตามข้อ 30) (ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, 2548, 2561) นอกจากนี้ ยังเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ, 2565) ที่มุ่งเน้นความคุ้มค่าและลดความซ้ำซ้อนของงบประมาณ

(แนวปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่: ให้สรุปเป็นความเรียงที่ชี้ให้เห็นเจตนารมณ์ของการประเมินเพื่อความคุ้มค่า ห้ามคัดลอกตัวบทกฎหมายมาวางเรียงเป็นข้อๆ อย่างเด็ดขาด)

- **บริบทเชิงพื้นที่และสภาพปัญหาทั่วไปของท้องถิ่น (Local Context & Problem Statement)**

การประเมินผลต้องตั้งอยู่บนฐานของความเป็นจริงในพื้นที่ โดยสรุปภาพรวมของท้องถิ่นใน รอบปีงบประมาณที่ผ่านมา เช่น ปัญหาการฟื้นฟูเศรษฐกิจฐานราก ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่ชำรุดทรุดโทรม หรือความท้าทายจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย ข้อมูลส่วนนี้จะทำหน้าที่เป็น "ฐานข้อมูลตั้งต้น (Baseline Data)" เพื่ออธิบายว่าเหตุใด ท้องถิ่นจึงต้องผลักดันโครงการต่างๆ เข้าสู่ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณในปีที่ผ่านมา

- **ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนา (Strategic Alignment)**

รายงานส่วนนี้ทำหน้าที่เสมือนการทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) โดยสรุปให้เห็น ว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นที่กำลังถูกประเมินอยู่นี้ มีรากฐานการออกแบบนโยบายที่สอดคล้องกับ "ห่วงโซ่คุณค่าการพัฒนา (Value Chain)" อย่างไร เช่น โครงการพัฒนาแหล่งน้ำของท้องถิ่น ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในประเด็นใด และสอดคล้องกับเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบันในมิติใด

- **เหตุผลและสิ่งที่คาดหวังจากการประเมิน (Rationale and Expectations)**

อธิบายเหตุปัจจัยเฉพาะเจาะจงที่ทำให้ต้องดำเนินการประเมินอย่างเข้มข้นในรอบปีนี้ (เช่น เป็นการประเมินเพื่อเตรียมข้อมูล (Big Data) สำหรับการยกร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับใหม่ ในห้วงถัดไป หรือเพื่อแก้ปัญหาโครงการที่ตกหล่น) รวมถึงระบุความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (Stakeholders) เช่น ผู้บริหารต้องการทราบผลสัมฤทธิ์ สภาท้องถิ่นต้องการข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณางบประมาณปีหน้า และประชาชนคาดหวังการบริการสาธารณะที่ดี ขึ้น

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- **รายการเอกสารแนบเพิ่มเติม:**

- ระเบียบ มท. แผนพัฒนาฯ: ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับอัปเดตล่าสุด)
- ข้อมูลบริบทพื้นที่: สรุปสภาพทั่วไปและปัญหาความต้องการของประชาชน (ดึงข้อมูลมา จากบทที่ 1 ของแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับปัจจุบัน)
- เอกสารยุทธศาสตร์: สรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ยุทธศาสตร์จังหวัด

- **เขียนพร้อมท์:**

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 1 เขียน 'ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินผลแผนพัฒนา'

role: นักวิเคราะห์นโยบายและแผนระดับชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

context: คุณกำลังเขียนรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี งบประมาณ [ระบุปี พ.ศ.] ของ [ระบุชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น] โดยในปีที่ผ่านมา พื้นที่ของ เราเผชิญกับสถานการณ์หรือปัญหาหลักคือ [ระบุปัญหา เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง หรือผลกระทบทาง

เศรษฐกิจ] และมียุทธศาสตร์หลักที่มุ่งเน้นขับเคลื่อนคือ [ระบุยุทธศาสตร์เด่น เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมคุณภาพชีวิต]

task: จงเขียนหัวข้อ 'ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินผล' โดยบูรณาการเนื้อหา 4 มิติ ได้แก่ 1) เจตนารมณ์ตามกฎหมาย (ระบียบ มท. ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาฯ ข้อ 29 และ 30) 2) บริบทปัญหาของพื้นที่ 3) ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนา/ห่วงโซ่คุณค่า และ 4) เหตุผลและความคาดหวังจากการประเมินผลครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจจัดทำงบประมาณในปีถัดไป

constraint: ห้ามสร้างข้อมูล (Hallucination) ตัวเลข หรือสถิติขึ้นมาเองเด็ดขาด ให้สังเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงข้อมูลจากไฟล์เอกสารที่แนบมาให้เท่านั้น

format: เขียนเป็นความเรียงเชิงวิชาการที่สั้นไหล จำนวน 4 ย่อหน้า (ย่อหน้าละ 1 มิติ) ใช้ภาษาทางการแบบหนังสือราชการ ห้ามเขียนเป็นข้อๆ (Bullet points) และห้ามคัดลอกตัวบทกฎหมายมาวางตรงๆ แต่ให้สรุปเจตนารมณ์และเชื่อมโยงเนื้อหาให้เห็นภาพรวมอย่างสละสลวย

- การตรวจสอบ:
 - ตรวจสอบความถูกต้องของกฎหมาย (Fact-Check): AI อาจอ้างอิงเลขข้อหรือ พ.ศ. ของระเบียบผิดพลาด ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเทียบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ อีกครั้ง (ต้องอ้างอิงถึง พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561 เสมอ)
- เทคนิคการแชทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา:
 - ลบคำเชื่อมที่ดูเป็น AI (Remove AI-ish words): หาก AI ใช้คำเชื่อมที่ดูเกินจริง หรือประดิษฐ์ประดอยเกินไป เช่น "อย่างไรก็ดีในยุคโลกาภิวัตน์", "ด้วยเหตุฉะนั้น", "นับเป็นก้าวอย่างที่สำคัญ" ให้ลบออกหรือแชทสั่งให้ AI ปรับเป็นภาษาหนังสือราชการที่กระชับ เช่น "ดังนั้น", "จากเหตุผลดังกล่าว"
- เทคนิคการแชทเพื่อปรับความลึก (Prompt Chaining): หาก AI เขียนบริบทปัญหาลอยเกินไป ให้ใช้เทคนิคการแชทต่อเนื่อง เช่น พิมพ์สั่งว่า "ปรับเนื้อหาในย่อหน้าที่ 2 ให้ใส่ข้อมูลจริงลงไปเพิ่มเติม โดยระบุว่า [ระบุปัญหา]" เพื่อให้รายงานสะท้อนความเป็นจริงมากที่สุด

วัตถุประสงค์การประเมินผล

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

การกำหนดวัตถุประสงค์ในรายงานฉบับนี้ ถูกออกแบบมาเพื่อ "ตอบคำถามเชิงยุทธศาสตร์" มากกว่าเพียงการรายงานผลตามหน้าที่ โดยประยุกต์ใช้หลักการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-Based Evaluation) แบ่งออกเป็น 3 มิติหลัก ดังนี้:

- **มิติการบริหารงบประมาณ (Budget Management Dimension):**
 - เพื่อประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency) และความคุ้มค่า (Value for Money ตามหลัก 3Es: Economy, Efficiency, Effectiveness) ของการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 256X
- **มิติผลสัมฤทธิ์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Achievement Dimension):**
 - เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ (Outcome/Impact) โดยเทียบกับตัวชี้วัดเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้จริงหรือไม่
- **มิติการพัฒนาองค์กร (Organizational Development Dimension):**
 - เพื่อถอดบทเรียน สังเคราะห์ข้อจำกัด อุปสรรคในการดำเนินงาน และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) สำหรับเป็นข้อมูลป้อนกลับ (Feedback Loop) ในการทบทวนหรือร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับใหม่ให้สอดคล้องกับพลวัตของพื้นที่

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- **รายการเอกสารแนบเพิ่มเติม**
 - ใช้เอกสารชุดเดิม (ไม่ต้องแนบใหม่ พิมพ์ต่อเนื่องในแชทเดิม)

ตัวอย่างพร้อมต์ที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์

"context: ทำงานต่อเนื่องจากหัวข้อก่อนหน้า ในบริบทขององค์กรเดิม

task: จงเขียนหัวข้อ 'วัตถุประสงค์การประเมินผล' จำนวน 3 ข้อ โดยประยุกต์ใช้แนวคิด Goal-Based Evaluation และ CIPPIEST Model แบ่งเป็น 3 มิติหลัก ได้แก่ 1) มิติการบริหารงบประมาณ (สะท้อน Input/Process และ 3Es) 2) มิติผลสัมฤทธิ์เชิงยุทธศาสตร์ (สะท้อน Product/Impact/Effectiveness เทียบกับเป้าหมาย) และ 3) มิติการพัฒนาองค์กร (สะท้อน Sustainability/Transportability เพื่อถอดบทเรียนและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย)

constraint: ห้ามสร้างตัวเลขหรือข้อมูลขึ้นมาเอง (Hallucination) ให้สังเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงข้อมูลจากไฟล์ที่แนบมาให้ตั้งแต่ต้นเท่านั้น

format: เขียนเป็น List เรียงข้อ (1., 2., 3.) ขึ้นต้นด้วยคำกริยาที่วัดผลได้ (เช่น เพื่อประเมิน..., เพื่อวิเคราะห์..., เพื่อถอดบทเรียน...) พร้อมอธิบายขยายความสั้นๆ ในแต่ละข้อให้สละสลวย"

* ไม่จำเป็นต้องกำหนด role ใหม่ เนื่องจากได้กำหนดไว้ในพร้อมต์หลักของบทที่ 1 แล้ว

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล**
 - เลือกเครื่องมือเป็น: "Canvas"
 - เลือกโมเดลเป็น: "Pro" (ทำงานในแชทเดิม)

- การตรวจสอบ
 - ตรวจสอบความเป็นไปได้ในการวัดผล (Measurability): วัดดูประสงค์ต้องไม่กว้างจนหาเครื่องมือมาวัดไม่ได้ และต้องสอดคล้องกับ 3 มิติหลักที่กำหนดไว้
- เทคนิคการແຫเพื่อปรับแต่งเนื้อหา
 - หากวัตถุประสงค์เป็นนามธรรมเกินไป ให้สั่ง AI ว่า

"ปรับคำกริยาให้มีความเป็นรูปธรรมและสามารถสร้างเครื่องมือวัดได้จริง"

หรือหาก AI ถู่มเน้นย้ำเรื่องความคุ้มค่า ให้สั่งว่า

"เน้นย้ำเรื่องความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ (Value for Money) ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพิ่มเติม"

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

ผลลัพธ์จากการประเมินอย่างเป็นระบบ จะสร้าง "คุณค่า (Value)" และผลกระทบเชิงบวกต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) แต่ละกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้:

- ฝ่ายบริหาร (ผู้บริหารท้องถิ่น): มีฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-based Data) สำหรับประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย เพื่อยุติ ปรับปรุง หรือขยายผลโครงการ (Scale-up) ในการจัดทำเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไปได้้อย่างแม่นยำและคุ้มค่าสูงสุด
- ฝ่ายนิติบัญญัติ (สภาท้องถิ่น): มีกรอบข้อมูลสถานะการพัฒนาขององค์กร เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายด้วยความโปร่งใส สามารถอธิบายเหตุผลความจำเป็นต่อสาธารณชนได้ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม
- ภาคประชาชน (Citizens): เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจ (Public Trust) ต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านกระบวนการเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายเงินภาษี ซึ่งสะท้อนถึงหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- รายการเอกสารแนบเพิ่มเติม
 - ใช้เอกสารชุดเดิม (ไม่ต้องแนบใหม่ พิมพ์ต่อเนื่องในแนบเดิม)

- **พร้อมต์**

ตัวอย่างพร้อมต์ที่ 3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

context: ทำงานต่อเนื่องจากหัวข้อก่อนหน้า ในบริบทขององค์กรเดิม

task: จงเขียนหัวข้อ 'ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ' โดยให้สอดคล้อง (Align) กับวัตถุประสงค์ในข้อก่อนหน้า และแบ่งประโยชน์ออกเป็น 3 ด้านตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหาร 2) ฝ่ายนิติบัญญัติ (สภาท้องถิ่น) และ 3) ภาคประชาชน

constraint: ห้ามสร้างข้อมูลขึ้นมาเอง (Hallucination) ให้สังเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงข้อมูลจากไฟล์ที่แนบมาให้ตั้งแต่ต้นเท่านั้น

format: เขียนเป็น List เรียงข้อ (1., 2., 3.) แบ่งตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมอธิบายขยายความถึงคุณค่าที่จะได้รับอย่างเป็นรูปธรรม ใช้ภาษาทางการ

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล**
 - เลือกเครื่องมือเป็น: "Canvas"
 - เลือกโมเดลเป็น: "Pro" (ทำงานในแชทเดิม)
- **การตรวจสอบ**
 - ตรวจสอบความสอดคล้อง (Alignment): ทบทวนความเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และประโยชน์ที่ได้รับของทั้ง 3 กลุ่มเป้าหมายว่าสอดคล้องกันหรือไม่
- **เทคนิคการแชทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา**
 - หาก AI เน้นประโยชน์ไปที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไป ให้สั่งว่า

"ปรับความสมดุลของเนื้อหา ให้เห็นถึงประโยชน์เชิงประจักษ์ (Evidence-based Data) ที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติจะนำไปใช้ในการจัดทำงบประมาณอย่างชัดเจนขึ้น"

ขอบเขตการประเมิน

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

เพื่อให้การประเมินมีความชัดเจน ตรงตามระเบียบ และสามารถสะท้อนภาพรวมการพัฒนาได้จริง คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ได้กำหนดขอบเขตของการประเมินไว้ 3 ด้าน ดังนี้:

- **ขอบเขตด้านเนื้อหาและยุทธศาสตร์ (Content Scope)**
 - ประเมินความสอดคล้องและผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมทั้ง [ระบุจำนวน] ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ [ระบุชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น]
 - ครอบคลุมโครงการที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง ได้แก่ โครงการที่ได้รับอนุมัติตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โครงการที่เบิกจ่ายจากเงินสะสม/เงินทุนสำรองเงินสะสม และโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
- **ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ (Population & Area Scope)**
 - ประชากรเป้าหมายครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตพื้นที่ [ระบุชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น]
 - กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลความพึงพอใจและผลกระทบ (Impact) กำหนดโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ได้แก่ [ตัวอย่าง: ประชาชนในพื้นที่ 10 หมู่บ้าน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ตามหลักเกณฑ์ของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และ/หรือ การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในกลุ่มผู้นำชุมชน/คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 20 คน]
- **ขอบเขตด้านระยะเวลา (Timeframe Scope)**
 - ระยะเวลาดำเนินโครงการที่นำมาประเมิน: โครงการที่ดำเนินการภายในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 256X (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 256X ถึง 30 กันยายน 256Y)
 - ระยะเวลาการดำเนินงานประเมินผล: คณะกรรมการฯ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ผล และจัดทำรายงานภายในห้วงเดือน [ตุลาคม - พฤศจิกายน 256Y] เพื่อเสนอสภาท้องถิ่นและประกาศให้ประชาชนทราบภายในเดือนธันวาคม 256Y ตามระเบียบฯ

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- **รายการเอกสารแนบเพิ่มเติม**
 - ใช้เอกสารชุดเดิม (ไม่ต้องแนบใหม่ พิมพ์ต่อเนื่องในแชทเดิม)

ตัวอย่างพร้อมดท์ที่ 4 ขอบเขตการประเมิน

context: ทำงานต่อเนื่องจากหัวข้อก่อนหน้า ในบริบทขององค์กรเดิม

task: จงเขียนหัวข้อ 'ขอบเขตการประเมิน' โดยดึงข้อมูลจากไฟล์สรุปผลการเบิกจ่ายและบริบทพื้นที่ที่เคยแนบไว้มาสังเคราะห์เป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและยุทธศาสตร์ ด้านประชากรและพื้นที่ และด้านระยะเวลา

constraint: ห้ามสร้างข้อมูลขึ้นมาเอง (Hallucination) ให้สังเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงข้อมูลจากไฟล์ที่แนบมาให้ตั้งแต่ต้นเท่านั้น ต้องระบุปีงบประมาณและห้วงเวลาให้ถูกต้องตามระเบียบ

format: แบ่งหัวข้อย่อยเป็น 1. ขอบเขตด้านเนื้อหาและยุทธศาสตร์ 2. ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ 3. ขอบเขตด้านระยะเวลา พร้อมอธิบายสั้นๆ ด้วยภาษาทางการ

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล**
 - เลือกเครื่องมือเป็น: "Canvas"
 - เลือกโมเดลเป็น: "Pro" (ทำงานในเซตเดิม)
- **การตรวจสอบ**
 - ตรวจสอบความถูกต้อง (Fact-Check): ตรวจสอบปริมาณ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และขอบเขตพื้นที่ให้ตรงกับความเป็นจริงขององค์กร
- **เทคนิคการแชทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา**
 - หากกลุ่มตัวอย่างกว้างเกินไป หรือไม่สอดคล้องกับระเบียบวิธีวิจัยของหน่วยงาน ให้สั่ง AI ว่า

"ระบุให้ชัดเจนว่ากลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในพื้นที่ ผู้แทนชุมชน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ตามหลักการสุ่มตัวอย่างของทาร์ ยามาเน"

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

ส่วนนี้ทำหน้าที่สร้าง "ฉันทมติทางภาษา (Linguistic Consensus)" ระหว่างผู้อ่านรายงานทุกกลุ่ม ตั้งแต่นักวิชาการ ผู้บริหาร สภาท้องถิ่น หน่วยงานตรวจสอบ (เช่น สตง.) ไปจนถึงประชาชนทั่วไป การกำหนดนิยามศัพท์เชิงเทคนิคให้กระจ่างชัดและสอดคล้องกับหลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Performance Based Budgeting) (สำนักงบประมาณ, 2563) จะช่วยลดการตีความที่ผิดพลาดเมื่อต้องนำผลการประเมินไปสู่การปฏิบัติ โดยมีคำศัพท์แกนหลักที่ใช้ในรายงานฉบับนี้ ดังนี้:

- **ผลผลิต (Output):** หมายถึง สิ่งของ งาน บริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐาน ที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการดำเนินโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถวัดผลสำเร็จได้ในเชิงปริมาณทันทีที่โครงการสิ้นสุด (เช่น จำนวนถนนที่สร้างเสร็จ จำนวนผู้เข้ารับการอบรม)
- **ผลลัพธ์ (Outcome):** หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม สภาพแวดล้อม หรือคุณภาพการให้บริการที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการนำ "ผลผลิต" ไปใช้ประโยชน์ในระยะสั้นหรือระยะกลาง (เช่น ระยะเวลาการเดินทางที่ลดลง ประชาชนมีอาชีพเสริม)

- **ผลกระทบ (Impact):** หมายถึง ผลสะท้อนกลับหรือการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบในระดับมหภาคหรือระดับพื้นที่ในระยะยาว ซึ่งเป็นผลมาจากความสำเร็จของผลลัพธ์ (เช่น รายได้เฉลี่ยของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น อัตราการเกิดอุบัติเหตุในตำบลลดลงอย่างมีนัยสำคัญ)
- **ความคุ้มค่า (Value for Money: VfM):** หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาจาก 3 องค์ประกอบหลัก (3Es) ได้แก่ ความประหยัดในการจัดหาทรัพยากร (Economy) ความมีประสิทธิภาพในกระบวนการทำงาน (Efficiency) และความมีประสิทธิภาพในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนา (Effectiveness)

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- **รายการเอกสารแนบเพิ่มเติม**
 - ใช้เอกสารชุดเดิม (ไม่ต้องแนบใหม่ พิมพ์ต่อเนื่องในแชทเดิม)

ตัวอย่างพร้อมที่ 5 นิยามศัพท์เฉพาะ

"context: ทำงานต่อเนื่องจากหัวข้อก่อนหน้า ในบริบทขององค์กรเดิม

task: จงเขียนหัวข้อ 'นิยามศัพท์เฉพาะ' (Operational Definitions) สำหรับรายงานฉบับนี้ เพื่อสร้างฉันทมติทางภาษาระหว่างผู้อ่าน โดยอิงหลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Performance Based Budgeting) ให้นิยามคำศัพท์หลักที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่: 1) ผลผลิต (Output) 2) ผลลัพธ์ (Outcome) 3) ผลกระทบ (Impact) และ 4) ความคุ้มค่า (Value for Money: 3Es)

constraint: ห้ามสร้างข้อมูลขึ้นมาเอง (Hallucination) ให้สังเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงข้อมูลจากไฟล์ที่แนบมาให้ตั้งแต่ต้นเท่านั้น และให้นิยามในเชิงปฏิบัติการ (นำไปใช้วัดได้) ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นเรา ไม่ใช่การคัดลอกพจนานุกรมทั่วไป

format: เขียนเป็นข้อความเกริ่นนำสั้นๆ และตามด้วยการเขียนพจนานุกรมเชิงวิชาการ (คำศัพท์ หมายถึง ...)"

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล**
 - เลือกเครื่องมือเป็น: "Canvas"
 - เลือกโมเดลเป็น: "Pro" (ทำงานในแชทเดิม)
- **การตรวจสอบ**
 - ตรวจสอบความเหมาะสม: ทบทวนว่านิยามศัพท์สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย การบริหารงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการปฏิบัติงานจริงหรือไม่

- เทคนิคการหาเพื่อปรับแต่งเนื้อหา
 - หากมีคำศัพท์เฉพาะของท้องถิ่นตนเอง (เช่น ชื่อเมือง/ชื่อยุทธศาสตร์เฉพาะ) สามารถพิมพ์สั่งให้ AI เพิ่มคำศัพท์นั้นเข้าไปได้

กรอบแนวคิดและทฤษฎีการประเมิน

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือทางวิชาการ (Academic Validity) และยกระดับรายงานให้มีมาตรฐานเทียบเท่างานวิจัยเชิงนโยบาย รายงานฉบับนี้ได้กำหนดรากฐานทฤษฎีการประเมินแบบบูรณาการ (Integrated Approach) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือนำทางในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการอย่างเป็นระบบ ปราศจากอคติส่วนตัวของผู้ประเมิน ดังนี้

- **แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการประเมิน (Evaluation Theories)**

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีหลัก 2 ทฤษฎี เพื่อประเมินผลในมิติที่แตกต่างกัน ได้แก่

 - **ทฤษฎีการประเมินตามเป้าหมาย (Goal-Based Evaluation - GBE):**
 - **หลักการ:** เป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นโดย Ralph W. Tyler ซึ่งมุ่งเน้นการตรวจสอบความสำเร็จโดยการนำผลการดำเนินงานจริง (Actual Performance) มาเทียบเคียงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย (Targets) ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นรูปธรรม (Tyler, 1949)
 - **การประยุกต์ใช้ในท้องถิ่น:** คณะกรรมการฯ นำทฤษฎีนี้มาใช้ในขั้นตอน "การติดตาม (Monitoring)" เพื่อตอบคำถามพื้นฐานว่า องค์กรสามารถดำเนินการและเบิกจ่ายงบประมาณได้ครบถ้วนตามร้อยละที่ตั้งเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาและเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติหรือไม่ (มุ่งเน้นมิติ Efficiency และ Target Achievement)
 - **ทฤษฎีการประเมินแบบสอดคล้องครอบคลุม (CIPPIEST Model):**
 - **หลักการ:** เป็นทฤษฎีที่นักวิชาการด้านการประเมินผลพัฒนาต่อยอดมาจากแบบจำลอง CIPP Model ดั้งเดิมของ Daniel L. Stufflebeam เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินเชิงคุณภาพแบบองค์รวม โดยขยายมิติการประเมินเพิ่มเติม ได้แก่ สภาพแวดล้อม (Context), ปัจจัยนำเข้า (Input), กระบวนการ (Process), ผลผลิต (Product), ผลกระทบ (Impact), ประสิทธิภาพ (Effectiveness), ความยั่งยืน (Sustainability) และความสามารถในการถ่ายทอดเป็นต้นแบบ (Transportability) (Stufflebeam, 2003)
 - **การประยุกต์ใช้ในท้องถิ่น (Tailored Application):** เพื่อให้สอดคล้องกับภาระงานจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการฯ จะใช้ตัวแปร C-I-P-P ประเมินโครงการทั่วไป และเพิ่มตัวแปร I-E-S (Impact, Effectiveness,

Sustainability) สำหรับโครงการเชิงยุทธศาสตร์ที่มีมูลค่าสูง ส่วนมิติ T (Transportability - การเป็นต้นแบบ) จะประเมินเฉพาะ "โครงการนวัตกรรมหรือโครงการเรือธง (Flagship Projects)" เท่านั้น เพื่อป้องกันปัญหาความซ้ำซ้อนและลดภาระงานเอกสารโดยไม่จำเป็น

- **กรอบแนวคิดการประเมิน (Conceptual Framework)**

จากการสังเคราะห์ทฤษฎีข้างต้น คณะกรรมการฯ ได้กำหนดกรอบแนวคิดความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship) ระหว่างตัวแปรต้น (ทรัพยากร, งบประมาณ) กระบวนการดำเนินงาน และตัวแปรตาม (ผลผลิต, ผลสัมฤทธิ์, ความคุ้มค่า) โดยแสดงลำดับขั้นตอนดังนี้:

- **ขั้นต้นทาง (Inputs & Process):** นำโครงการในแผนพัฒนาและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ เข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารสัญญา (ประเมินด้วยมิติ C, I, P)
- **ขั้นกลางทาง (Output & Target):** วิเคราะห์ผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ประเมินด้วย GBE และมิติ Product)
- **ขั้นปลายทาง (Outcome & Impact):** วิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของคุณภาพชีวิตประชาชน ความคุ้มค่า และความยั่งยืนของโครงการ (ประเมินด้วยมิติ Impact, Effectiveness, Sustainability) เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) แก่ผู้บริหารท้องถิ่นต่อไป

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- **รายการเอกสารแนบเพิ่มเติม**
 - ใช้เอกสารชุดเดิม (ไม่ต้องแนบใหม่ พิมพ์ต่อเนื่องในเขตเดิม)

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 6 กรอบแนวคิดและทฤษฎีการประเมิน

context: ทำงานต่อเนื่องจากหัวข้อก่อนหน้า ในบริบทขององค์กรเดิม กำลังจัดทำบทที่ 1 ของรายงานการประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้ทฤษฎี Goal-Based Evaluation (ของ R.W. Tyler) และ CIPPIEST Model (พัฒนาต่อยอดจาก D.L. Stufflebeam) เป็นแกนหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล

task: จงเขียนหัวข้อ 'กรอบแนวคิดและทฤษฎีการประเมิน' โดยบูรณาการ 2 ทฤษฎีหลัก ได้แก่ 1) Goal-Based Evaluation (GBE) สำหรับการติดตามเป้าหมายและงบประมาณ และ 2) CIPPIEST Model โดยให้อธิบายการประยุกต์ใช้แบบ Tailored Application คือ ใช้ C-I-P-P กับโครงการทั่วไป, เพิ่ม I-E-S สำหรับโครงการยุทธศาสตร์มูลค่าสูง และประเมินตัว T เฉพาะโครงการเรือธง (Flagship projects) ต้องมีการแทรกการอ้างอิงในเนื้อหา (In-text Citation) และสร้างบรรณานุกรม (Reference List) ท้ายข้อความให้ถูกต้องตามรูปแบบมาตรฐาน APA 7th Edition

constraint: ห้ามสร้างข้อมูลขึ้นมาเอง (Hallucination) ให้สังเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงข้อมูลจากไฟล์ที่แนบมาให้ตั้งแต่ต้นเท่านั้น และต้องอธิบายให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าใจง่าย เห็นภาพการนำไปใช้จริง พร้อมอ้างอิงทฤษฎีอย่างถูกต้อง

format: เขียนเป็นความเรียงนำ และตามด้วยการอธิบายหลักการและการประยุกต์ใช้ทฤษฎี GBE และ CIPPIEST เป็นข้อย่อยอย่างเป็นระบบ"

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล**
 - เลือกเครื่องมือเป็น: "Canvas"
 - เลือกโมเดลเป็น: "Pro" (ทำงานในเซตเต็ม)
- **การตรวจสอบ**
 - ตรวจสอบองค์ประกอบทฤษฎี: เช็คความครบถ้วนของการประยุกต์ใช้ CIPPIEST ทั้ง 8 มิติ ว่ามีการแบ่งแยกความเข้มข้นของการประเมินตามขนาดโครงการอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่
- **เทคนิคการแชทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา**
 - หาก AI เขียนอธิบายทฤษฎีในลักษณะที่วิชาการเกินไปจนอ่านยาก ให้สั่ง AI ว่า

"ปรับภาษาในการอธิบายทฤษฎี CIPPIEST ให้เป็นภาษาที่ผู้ปฏิบัติงานระดับปฏิบัติการอ่านแล้วเข้าใจได้ทันที โดยเชื่อมโยงกับการทำงานจริงขององค์กร"

- **การจัดทำภาพประกอบกรอบแนวคิดด้วย AI (Image Generation)**
 - เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพรวมของกรอบแนวคิดอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ AI เครื่องมือสร้างภาพ (เช่น เครื่องมือตระกูล Banana/Gemini Image, Midjourney หรือ DALL-E) สร้าง Flowchart โดยใช้พร้อมต์ด้านล่างนี้

ตัวอย่างพร้อมต์ที่ 7 จัดทำภาพประกอบกรอบแนวคิด

"A professional infographic flowchart on a clean white background. Layout structure: On the left side, two separate rectangular boxes. The top-left box contains the text 'GBE', the bottom-left box contains the text 'CIPPIEST'. Arrows point from both of these left boxes into a central, larger rectangular box containing the text "วิเคราะห์ข้อมูลแบบผสมผสาน" A final arrow points from the central box to a right-side rectangular box containing the text "ข้อเสนอแนะเชิง

นโยบาย” Style: Minimalist corporate infographic, flat design, modern blue and gold color palette, clear and neat layout, 8k resolution, precise diagram.”

ระเบียบวิธีวิทยา

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

หัวข้อนี้เปรียบเสมือน "พิมพ์เขียว (Blueprint)" ของกระบวนการประเมินผล คณะกรรมการฯ ได้กำหนดขั้นตอนเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และครอบคลุมทั้งมิติข้อมูลบุคคลและเอกสาร ยุทธศาสตร์ เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ได้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability) และสะท้อนภาพความเป็นจริงของพื้นที่ ดังนี้

- **ประเภทการประเมิน (Evaluation Design)**
คณะกรรมการฯ เลือกใช้ การประเมินแบบผสมผสาน (Mixed-Methods Evaluation) เพื่ออุดช่องโหว่ของการประเมินมิติเดียว (Creswell & Plano Clark, 2018) ประกอบด้วย:
 - **การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Approach):** ใช้สถิติและตัวเลขเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ เช่น ร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณเทียบกับแผนงาน หรือระดับคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยของประชาชน
 - **การประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach):** มุ่งทำความเข้าใจเชิงลึกถึงบริบทปัญหา และอุปสรรค ผ่านการลงพื้นที่ประเมินโครงการสำคัญ (Flagship Projects) รวมถึงการตีความความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเอกสารแผนงานของภาคส่วนอื่น
- **ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกรณีศึกษา (Population, Sample, and Case Studies)**
การเก็บข้อมูลแบ่งเป้าหมายออกเป็น 2 ส่วนหลัก ให้สอดคล้องกับประเภทการประเมิน:
 - **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (สำหรับการประเมินเชิงปริมาณ):** ประชากรคือประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยระเบียบวิธีทางสถิติที่เหมาะสม (เช่น การใช้สูตร Taro Yamane หรือ Krejcie & Morgan) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อกระจายให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน
 - **กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและกรณีศึกษา (สำหรับการประเมินเชิงคุณภาพ):**
 - **กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants):** ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เช่น ผู้บริหาร ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน หรือกลุ่มเปราะบาง
 - **โครงการสำคัญ (Flagship/Strategic Projects):** คณะกรรมการฯ คัดเลือกโครงการขนาดใหญ่ โครงการนวัตกรรม หรือโครงการที่มีผลกระทบสูงต่อพื้นที่

(High-Impact Projects) มาเป็น "กรณีศึกษาเชิงลึก (Case Study)" เพื่อลงพื้นที่ ประเมินผลสัมฤทธิ์และถอดบทเรียน

- **เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Instruments & Data Collection)**
รวบรวมข้อมูลผ่านเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบ 360 องศา ประกอบด้วย:
 - **การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data):** * ดึงข้อมูลผลการดำเนินงาน สถิติ โครงการ และงบประมาณจากระบบสารสนเทศของภาครัฐ (เช่น ระบบ e-Plan และ e-LAAS)
 - เครื่องมือวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis): ใช้แบบวิเคราะห์ความสอดคล้อง (Alignment Matrix) เทียบเคียงกับแผนพัฒนาอำเภอ (One Plan) แผน ยุทธศาสตร์จังหวัด หรือแผนงานขององค์กรเครือข่าย เพื่อตรวจสอบการบูรณาการ ในพื้นที่
 - **การลงพื้นที่เก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data):**
 - แบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale Questionnaires)
 - แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการจัดเวที ประชาคมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
 - การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสังเกตการณ์ (Site Visit) สำหรับกลุ่มโครงการสำคัญ
- **วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis Methods)**
กระบวนการเปลี่ยนข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศเชิงนโยบาย ดำเนินการดังนี้:
 - **ข้อมูลเชิงปริมาณ:** ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจง ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - **ข้อมูลเชิงคุณภาพ:** ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อถอดบทเรียน จากกรณีศึกษา และใช้วิธีการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชิงนโยบาย (Policy Alignment Analysis) ระหว่างยุทธศาสตร์ขององค์กรกับเอกสารแผนระดับอำเภอ (One Plan) หรือ จังหวัด เพื่อหาจุดแข็งและช่องโหว่
- **การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI-Assisted Data Analysis)**
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประมวลผล คณะกรรมการฯ ได้นำเทคโนโลยี Large Language Models (LLMs) มาประยุกต์ใช้เป็นผู้ช่วย (Copilot) ใน 2 ด้านหลัก คือ
 - **Thematic Coding:** ช่วยสรุปประเด็น (Theme) จากข้อเสนอแนะปลายเปิดและ บันทึกการสัมภาษณ์จำนวนมาก
 - **Strategic Alignment:** ช่วยประมวลผลเปรียบเทียบเอกสารแผนพัฒนาขององค์กรกับ เอกสาร One Plan หรือแผนจังหวัด เพื่อวิเคราะห์หาความทับซ้อน (Redundancy) หรือความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์
- **เงื่อนไขสำคัญด้านธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance):**

การดำเนินการด้วย AI ทั้งหมดอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (2562) อย่างเคร่งครัด โดยกระบวนการนำเข้าสู่ข้อมูล (Data Ingestion) จะต้องผ่านการทำข้อมูลนิรนาม (Data Anonymization) ปกปิดชื่อ นามสกุล และข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคลได้ก่อนป้อนเข้าสู่ระบบประมวลผลเสมอ

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- รายการเอกสารแนบเพิ่มเติม
 - ใช้เอกสารชุดเดิม (พิมพ์ต่อเนื่องในเซตเดิม)
 - [ทางเลือกเพิ่มเติม/Optional]: หากองค์กรมี "แบบฟอร์มเครื่องมือที่ใช้จริง" (เช่น ร่างแบบสอบถามความพึงพอใจ, แบบประเมิน Rubric) หรือ "คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามฯ" แนะนำให้แนบเพิ่มเติมในหัวข้อนี้ เพื่อให้ AI เขียนอธิบายเครื่องมือและกลุ่มเป้าหมายได้เฉพาะเจาะจงและตรงกับความเป็นจริงที่สุด

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 8 ระเบียบวิธีวิทยา

"context: ทำงานต่อเนื่องจากหัวข้อก่อนหน้า เป็นหัวข้อสุดท้ายของบทที่ 1 ในบริบทขององค์กรเดิม (หากมีการแนบไฟล์แบบสอบถาม/เครื่องมือประเมินมาใหม่ให้นำรายละเอียดมาใช้อ้างอิงในหัวข้อเครื่องมือด้วย)

task: จงเขียนหัวข้อ 'ระเบียบวิธีวิทยา' สำหรับการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยแบ่งเป็น 5 มิติ ได้แก่ 1) ประเภทการประเมินแบบผสมผสาน (Mixed-Methods) 2) ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกรณีศึกษา 3) เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 4) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา) และ 5) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI (LLMs) ในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูล ภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

constraint: ห้ามสร้างข้อมูลขึ้นมาเอง (Hallucination) ให้สังเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงข้อมูลจากไฟล์ที่แนบมาให้ตั้งแต่ต้นเท่านั้น และต้องเขียนให้สอดคล้องกับระเบียบวิธีวิจัยที่องค์กรระดับท้องถิ่นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

format: เขียนเป็นความเรียงนำและแบ่งเป็น 5 หัวข้อย่อย ใช้ภาษาทางการและรัดกุม"

- เลือกเครื่องมือและโมเดล
 - เลือกเครื่องมือเป็น: "Canvas"
 - เลือกโมเดลเป็น: "Pro" (ทำงานในเซตเดิม)
- การตรวจสอบ

ตรวจสอบหลักธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Check): เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบอย่างเคร่งครัดว่า AI ได้ระบุเงื่อนไขการทำข้อมูลนิรนาม (Data Anonymization) ตาม PDPA ก่อนนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ LLMs ไว้อย่างชัดเจนในรายงาน

- **เทคนิคการแซทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา**

หาก AI ละเลยประเด็นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้สั่ง AI เพิ่มเติมว่า

"ในหัวข้อย่อยที่ 5 ให้เน้นย้ำถึงกระบวนการลบชื่อและข้อมูลที่ระบุตัวตนได้ (Anonymization) ก่อนนำข้อมูลการสัมภาษณ์ไปให้ AI ประมวลผล เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 อย่างเคร่งครัด"

บทสรุป

บทที่ 1 ถือเป็นรากฐานสำคัญที่กำหนดทิศทางของรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับนี้ โดยได้เปลี่ยนผ่านจากการประเมินแบบดั้งเดิมที่เน้นเพียงการปฏิบัติตามระเบียบ ไปสู่การประเมินเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Evaluation) ที่มุ่งเน้นความคุ้มค่า (Value for Money) และผลสัมฤทธิ์ที่มีต่อประชาชนอย่างแท้จริง

การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การใช้กรอบทฤษฎีแบบบูรณาการระหว่าง Goal-Based Evaluation และ CIPPIEST Model ควบคู่ไปกับการออกแบบระเบียบวิธีวิทยาแบบผสมผสาน (Mixed-Methods) และการริเริ่มประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ภายใต้หลักธรรมาภิบาลข้อมูล ทำให้รายงานฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ (Academic Validity) และสามารถนำเสนอข้อค้นพบที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-based Data) ในการตัดสินใจวางแผนพัฒนา ทบพวงนโยบาย และจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณในปีถัดไปได้โดยมีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565. (2565). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 139(ตอนที่ 51 ก), 21.

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 136(ตอนที่ 69 ก), 52.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2566. (2566). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 140(ตอนพิเศษ 310 ง). <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/17060760.pdf>

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548. (2548). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 122(ตอนพิเศษ 115 ง), 46.

Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2017). *Designing and conducting mixed methods research* (3rd ed.). SAGE.

Rossi, P. H., Lipsey, M. W., & Freeman, H. E. (2003). *Evaluation: A Systematic Approach*. SAGE Publications.

Tyler, R. W. (2005). BASIC PRINCIPLES OF CURRICULUM AND INSTRUCTION. In *Curriculum Studies Reader E2* (2nd ed.). Routledge.

สรุปผล ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาแผน

รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์ได้ ก็ต่อเมื่อผลการประเมินได้ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารและสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม (Stufflebeam & Coryn, 2014) บทนี้จึงเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจากบทที่ 2 (เส้นฐานเชิงยุทธศาสตร์) บทที่ 3 (การประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายด้วยแนวคิด GBE) และบทที่ 4 (การประเมินความสอดคล้องเชิงระบบด้วยกรอบแนวคิด CIPPIEST) เพื่อแปรสภาพข้อมูลเชิงประจักษ์ให้เป็น "ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์"

กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ที่มุ่งเน้นให้การจัดทำแผนพัฒนาต้องเชื่อมโยงกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ (กระทรวงมหาดไทย, 2561)

สรุปภาพรวมความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคเชิงระบบ

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

การสรุปผลในส่วนนี้ ไม่ใช่เพียงการรายงานตัวเลขซ้ำจากบทก่อนหน้า แต่เป็นการนำหลักวิชาการด้าน "การสังเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า" (Data Triangulation) มาใช้ฉายภาพสถานะการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม โดยแบ่งมิติการสังเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนหลัก ดังนี้:

- **การสังเคราะห์สถานะการพัฒนาเปรียบเทียบกับคำมั่นสัญญา (GBE Synthesis)**
เป็นการนำข้อมูลจากบทที่ 2 (ทิศทางและงบประมาณที่ตั้งไว้) มาปะทะกับผลการดำเนินงานจริงในบทที่ 3 เพื่อประเมินความสามารถในการส่งมอบบริการสาธารณะตามสัญญาประชาคม:
 - **ประสิทธิภาพการแปลงแผนสู่การปฏิบัติ (Implementation Performance):** วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนา กับอัตราความสำเร็จ สะสมและการเบิกจ่ายจริง หากพบว่ามีโครงการตั้งโครงการไว้มากแต่ดำเนินการจริงได้น้อย สะท้อนถึงปัญหาความแม่นยำในการวางแผนและการประเมินศักยภาพทางการคลัง ตั้งแต่ต้น
 - **การบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Goal Achievement):** สรุปภาพรวมการบรรลุค่าเป้าหมาย (KPIs) โดยเฉพาะตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัด เพื่อระบุว่าโครงการที่

- ดำเนินการไปนั้นสามารถขยับ "ดัชนีคุณภาพชีวิต" ในพื้นที่ได้จริงตามที่ระบุไว้ในพันธกิจหรือไม่
- การวิเคราะห์ช่องว่างความสำเร็จ (Performance Gap Analysis): ระบุกลุ่มยุทธศาสตร์ที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อชี้ให้เห็นว่าช่องว่างดังกล่าวเกิดจากการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอ หรือเกิดจากอุปสรรคระหว่างการดำเนินงาน
 - การสังเคราะห์ความสอดคล้องและคุณค่าเชิงระบบ (CIPPIEST Synthesis)

เป็นการนำผลการประเมินเชิงลึกจากบทที่ 4 มาสรุปหา "สาเหตุรากเหง้า" (Root Cause) ของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น:

 - ความสมเหตุสมผลของทิศทางพัฒนา (Context & Input): สรุปว่าโครงการที่ดำเนินการมีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและบริบทภูมิสังคมที่ระบุไว้ในบทที่ 2 หรือไม่ และทรัพยากรที่ใช้ (งบประมาณ/บุคลากร) มีความคุ้มค่าและเพียงพอเพียงใด
 - ประสิทธิภาพของห่วงโซ่คุณค่า (Process & Product): วิเคราะห์จากบทที่ 4 ว่า "คอขวด" ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารจัดการ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลผลิต (Output) และความพึงพอใจของประชาชนอย่างไร
 - ความยั่งยืนและการสร้างโอกาส (Sustainability & Transportability): ประเมินความเสี่ยงต่อการคงอยู่ของผลประโยชน์หลังสิ้นสุดงบประมาณ และระบุ "นวัตกรรมต้นแบบ" ที่ประสบความสำเร็จสูงเพื่อใช้เป็นเรือธง (Flagship) ในแผนพัฒนาปีถัดไป
 - การยกระดับสู่ระบบติดตามผลแบบพลวัต (Dynamic Strategic Dashboard)

นอกจากการสังเคราะห์รายงานสรุปเชิงบริหาร (Executive Brief) แบบความเรียงแล้ว เพื่อยกระดับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในยุคดิจิทัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำข้อมูลการประเมินเหล่านี้ไปต่อยอดสร้าง ระบบติดตามผลแบบพลวัต (Real-time Dashboard) โดยใช้เทคโนโลยี AI เข้ามาช่วยประมวลผล เพื่อให้ผู้บริหารสามารถมอนิเตอร์ภาพรวมของ "ช่องว่างความสำเร็จ (Performance Gap)" เทียบกับ "สัดส่วนการจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation)" ได้แบบ Real-time ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสั่งการและปรับเป้าหมายได้ทันทั่วทั้งที่ตลอดปีงบประมาณ

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- แหล่งข้อมูลสำหรับสอน AI

รายการไฟล์ที่ต้องแนบ/เตรียมข้อมูล

 - ไฟล์ข้อมูลสรุปทิศทางแผนและงบประมาณ (จากบทที่ 2)
 - ไฟล์ตารางช่องว่างความสำเร็จและผลการเบิกจ่าย GBE (จากบทที่ 3)
 - ไฟล์ผลการประเมินรูปรีด 8 มิติ พร้อมบทวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า CIPPIEST (จากบทที่ 4)

- **พร้อมต์**

ตัวอย่างพร้อมต์ที่ 9 สำหรับจัดทำ Dynamic Dashboard

context: อ้างอิงจากเส้นฐานยุทธศาสตร์และสถานะทางการคลังในบทที่ 2 ผสานกับผลการประเมินเชิงปริมาณในบทที่ 3 และการประเมินคุณค่าเชิงลึกในบทที่ 4 ของรายงานฉบับนี้

task: สังเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการประเมินเพื่อรายงานใน 2 ประเด็นหลัก คือ (1) สรุปสถานะการพัฒนาเปรียบเทียบกับคำมั่นสัญญาและเป้าหมายรวมในแผน (GBE Synthesis) โดยวิเคราะห์ Implementation Rate และ Performance Gap และ (2) สรุปความสอดคล้องและคุณค่าเชิงระบบ (CIPPIEST Synthesis) โดยวิเคราะห์ประสิทธิภาพของห่วงโซ่คุณค่าและความยั่งยืนของผลประโยชน์ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการจัดทำ Dynamic Dashboard สำหรับผู้บริหาร เพื่อติดตาม Performance Gap ในภาพรวม โดยอธิบายเหตุผลเชิงตรรกะที่เชื่อมโยงระหว่างการใช้ทรัพยากรกับผลสัมฤทธิ์เชิงพื้นที่ พร้อมทั้งระบุสถานะภาพรวมของแผนพัฒนาว่าอยู่ในเกณฑ์ 'ก้าวหน้า' 'คงที่' หรือ 'ถดถอย' โดยอธิบายเหตุผลเชิงตรรกะที่เชื่อมโยงระหว่างการใช้ทรัพยากรกับผลสัมฤทธิ์เชิงพื้นที่

format: นำเสนอเป็นรายงานสรุปเชิงบริหาร (Executive Brief) โดยมุ่งเน้นความสมบูรณ์และครบถ้วนของเนื้อหาครอบคลุมทุกมิติยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ และใช้ภาษาราชการระดับทางการ

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล:**
 - ใช้เครื่องมือ Canvas ร่วมกับโมเดลระดับ Pro (เพื่อให้สามารถจัดหน้ากระดาษและเรียบเรียงภาษาให้เป็นทางการตามรูปแบบรายงานราชการ)
- **การตรวจสอบ:**
 - เจ้าหน้าที่ที่ต้องตรวจสอบ "ค่าเฉลี่ยและร้อยละ" ที่ AI เขียนออกมา ให้ตรงกับตารางผลลัพธ์ดิบ (Output) จาก Jamovi อย่างเคร่งครัด ป้องกันปัญหา AI หลอนตัวเลข (Hallucination)
- **เทคนิคการแชทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา:**
 - สถานการณ์/กรณีปัญหา: AI อธิบายตัวเลขสถิติแบบเรียงบรรทัด ทำให้อ่านยากและไม่เห็นภาพรวม
 - การพร้อมต์ที่เหมาะสม:

"โปรดปรับแก้การนำเสนอตัวเลข โดยไม่ต้องบรรยายทุกข้อ ให้เลือกเฉพาะประเด็นที่มีคะแนนพึงพอใจ 'สูงสุด 3 อันดับแรก' และ 'ต้องปรับปรุงเร่งด่วน 3 อันดับสุดท้าย' มาอธิบายเจาะลึก พร้อมระบุข้อสังเกตจากเวทีประชาคมที่สอดคล้องกับตัวเลขดังกล่าว"

ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาแผน

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

ข้อเสนอแนะในบทนี้คือการแปรผลจากความล้มเหลวและจุดแข็งที่ค้นพบในขั้นตอนการประเมิน ให้กลายเป็นมาตรการเชิงนโยบายเพื่อปิดช่องว่างการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแบ่งการบูรณาการออกเป็น 4 มิติสำคัญ ดังนี้:

- **ข้อเสนอแนะด้านการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ (Resource Re-allocation)**
 - **การเพิ่มประสิทธิภาพงบประมาณ (Precision Budgeting):** สำหรับยุทธศาสตร์ที่มีช่องว่างความสำเร็จ (Performance Gap) สูงในบทที่ 3 แต่พบว่าเป็นความต้องการเร่งด่วนในด้านบริบท (Context) ของบทที่ 4 ควรเสนอให้เพิ่มสัดส่วนงบประมาณในปีถัดไป โดยพิจารณาโอนลดงบประมาณจากโครงการงานประจำหรือโครงการที่มีผลกระทบต่ำ
 - **การบริหารจัดการปัจจัยนำเข้า (Input Optimization):** หากบทที่ 4 ระบุว่าปัญหาเกิดจาก "ความขาดแคลนบุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน" ควรเสนอให้มีการจ้างเหมาบริการทางวิชาการ หรือบูรณาการกำลังคนร่วมกับหน่วยงานระดับอำเภอ/จังหวัด
 - **แนวทางนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการทบทวนแผนพัฒนา:** ใช้ข้อมูลผลต่างความสำเร็จ (Gap) ในรายยุทธศาสตร์เป็นเกณฑ์หลักในการกำหนด "เพดานงบประมาณ (Budget Ceiling)" ของแต่ละสำนัก/กอง เพื่อลดความซ้ำซ้อน
- **ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงกระบวนการและห่วงโซ่คุณค่า (Process & Value Chain Enhancement)**
 - **การลดขั้นตอนเชิงธุรการ (Administrative Streamlining):** เสนอให้จัดทำ "ปฏิทินเร่งรัดการจัดซื้อจัดจ้าง" สำหรับโครงการเรื่อง ตั้งแต่ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ เพื่อแก้ปัญหาการเบิกจ่ายกระจุกตัวในช่วงท้ายปี
 - **การเสริมสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Strengthening):** สำหรับโครงการที่มีผลผลิต (Product) แต่ขาดผลกระทบ (Impact) ควรเสนอให้เพิ่มกิจกรรม "กลางน้ำ" หรือ "ปลายน้ำ" เช่น การส่งเสริมการตลาดออนไลน์สำหรับกลุ่มอาชีพ
 - **แนวทางนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการทบทวนแผนพัฒนา:** ปรับปรุงโครงสร้างรายละเอียดโครงการ (Project Template) โดยบังคับให้มีการระบุ "ขั้นตอนสำคัญและระยะเวลาดำเนินการ (Milestones)" ให้ชัดเจนก่อนบรรจุโครงการ
- **ข้อเสนอแนะด้านการสร้างความยั่งยืนเชิงพื้นที่ (Sustainability & Exit Strategy)**
 - **การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมถาวร:** เสนอให้จัดตั้ง "คณะกรรมการบริหารทรัพย์สินชุมชน" หรือการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อดูแลบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง

- การเปลี่ยนงบประมาณสงเคราะห์เป็นทุนทางสังคม: ปรับรูปแบบโครงการประเภท แจกจ่าย เป็นการสร้าง "กองทุนหมุนเวียน" หรือ "กลุ่มออมทรัพย์" เพื่อลดการพึ่งพา งบประมาณภาครัฐ
- แนวทางนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการทบทวนแผนพัฒนา: กำหนดให้โครงการ โครงสร้างพื้นฐานต้องมี "แผนการบริหารจัดการหลังสิ้นสุดงบประมาณ (Exit Strategy)" และระบุงบประมาณค่าซ่อมบำรุง (Maintenance Budget) ไว้ล่วงหน้า
- ข้อเสนอแนะด้านการขยายผลและนวัตกรรม (Transportability & Scaling Up)
 - การยกระดับโครงการต้นแบบเป็นนโยบายเรือธง (Flagship Transition): โครงการที่ มีความสำเร็จสูง ประชาชนพึงพอใจมาก ควรได้รับการบรรจุเป็นโครงการสำคัญลำดับ ตันๆ ในการยกกร่างแผนพัฒนาฉบับใหม่เพื่อขยายผล
 - การเผยแพร่องค์ความรู้สู่เครือข่าย: จัดตั้ง "ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาท้องถิ่น" เพื่อถ่ายทอด นวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ
 - แนวทางนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการทบทวนแผนพัฒนา: บรรจุแนวคิด "พื้นที่ พัฒนาเชิงทดลอง (Sandbox)" ลงในแผนพัฒนาฉบับใหม่ สำหรับโครงการนวัตกรรม ขนาดเล็กเพื่อประเมินผลก่อนขยายผลจริง

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- แหล่งข้อมูลสำหรับสอน AI

รายการไฟล์ที่ต้องแนบ/เตรียมข้อมูล:

- ไฟล์ข้อมูลสถานะทางการคลังและพื้นที่ทางการคลัง (จากบทที่ 2)
- ไฟล์ตารางช่องว่างความสำเร็จ (Performance Gap) (จากบทที่ 3)
- ไฟล์บทวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า และผลการประเมินความยั่งยืน/การขยายผล (จากบทที่ 4)

ตัวอย่างพร้อมที่ 10 สำหรับจัดทำข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาแผน

context: อ้างอิงจากความท้าทายด้านงบประมาณที่พบในบทที่ 2 ช่องว่างความสำเร็จที่ พิสูจน์ได้ในบทที่ 3 และจุดอ่อนเชิงระบบรวมถึงปัจจัยความสำเร็จที่ถอดบทเรียนไว้ในบทที่ 4

task: สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อร่าง 'ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาแผน' โดยต้องครอบคลุมทั้ง 4 มิติสำคัญ ได้แก่ (1) การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ (2) การปรับปรุงกระบวนการและห่วงโซ่คุณค่า (3) การสร้างความยั่งยืนเชิงพื้นที่ และ (4) การ ขยายผลนวัตกรรมต้นแบบ พร้อมทั้งเสนอ 'แนวทางนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการ ทบทวนแผนพัฒนาหรือยกกร่างแผนพัฒนาฉบับต่อไป' ในแต่ละมิติ

format: นำเสนอเป็นรายการ (Bullet points) แบ่งหมวดหมู่ชัดเจน พร้อมระบุเหตุผล ประกอบเชิงวิชาการ

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล:**
 - ใช้เครื่องมือ Canvas ร่วมกับโมเดลระดับ Pro (เพื่อความยืดหยุ่นในการแก้ไขและปรับโครงสร้างตารางสรุปผล)
- **การตรวจสอบ:**
 - ตรวจสอบความสอดคล้องของ "สถานะผลการประเมิน" ในตาราง ว่าไม่ได้ขัดแย้งกับผลวิเคราะห์เชิงลึกในบทที่ 4 หากสถานะระบุว่า "บรรลุผล" ต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับ
- **เทคนิคการแก้เพื่อปรับแต่งเนื้อหา:**
 - *สถานการณ์/กรณีปัญหา:* ข้อเสนอแนะเบื้องต้นในตารางกว้างเกินไป (เช่น "ควรจัดสรรงบเพิ่ม" หรือ "ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วม")
 - *การพร้อมดีที่เหมาะสม:*

"ในตารางสรุปผล คอลัมน์ 'ข้อเสนอแนะเบื้องต้น' ของมิติ [ระบุมิติ เช่น Sustainability] โปรดปรับแก้ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยอ้างอิงจากเสียงสะท้อนในการสัมภาษณ์ ระบุให้ชัดเจนว่า 'ใคร/หน่วยงานใด' ต้องทำ 'อะไร' เพื่อให้เกิดความยั่งยืน"

แนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาระยะต่อไป

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

เพื่อให้การนำข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติมีความชัดเจน คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ได้สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาสำหรับร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะต่อไป โดยจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้าน พร้อมระบุผู้รับผิดชอบหลักและแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน ดังนี้:

- **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน**
 - **ข้อค้นพบจากการประเมิน:** โครงการส่วนใหญ่บรรลุเป้าหมายเชิงปริมาณ (สร้างเสร็จตามแบบรูปรายการ) แต่พบปัญหาความยั่งยืน (Sustainability ต่ำ) เนื่องจากขาดงบประมาณและการวางแผนบำรุงรักษาในระยะยาว ส่งผลให้สิ่งก่อสร้างชำรุดทรุดโทรมก่อนอายุการใช้งาน
 - **ผู้รับผิดชอบหลัก:** กองช่าง ร่วมกับ กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
 - **แนวทางการดำเนินการ:** ให้กองช่างจัดทำ "แผนบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance Plan)" ล่วงหน้า 3 ปี สำหรับสิ่งก่อสร้างสาธารณะทุกประเภท และให้กองยุทธศาสตร์ฯ กำหนดสัดส่วนงบประมาณสำหรับงานซ่อมแซมไม่น้อยกว่าร้อยละ 10-15 ของหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เพื่อลดภาระการสร้างใหม่

- ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
 - **ข้อค้นพบจากการประเมิน:** โครงการประเภทแจกจ่ายสิ่งของหรือฝึกอາชีพระยะสั้น มีผู้เข้าร่วมครบตามเป้าหมาย แต่ไม่เกิดการนำไปต่อยอดสร้างรายได้จริง ทำให้ประชาชนยังคงพึ่งพางบประมาณอุดหนุนจากภาครัฐในระดับสูง (Impact ต่ำ)
 - **ผู้รับผิดชอบหลัก:** กองสวัสดิการสังคม
 - **แนวทางการดำเนินการ:** ปรับรูปแบบโครงการจากการบรรยาย/ฝึกอบรมระยะสั้น เป็นการจัดตั้ง "กลุ่มออมทรัพย์" หรือ "กองทุนหมุนเวียนระดับชุมชน" รวมถึงเพิ่มหลักสูตรทักษะแห่งอนาคต (เช่น การตลาดออนไลน์, การสร้างแบรนด์) พร้อมทั้งกำหนดกลไกการติดตามผลสัมฤทธิ์หลังจบโครงการอย่างน้อย 6 เดือน
- ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
 - **ข้อค้นพบจากการประเมิน:** โครงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนและตลาดนัดออนไลน์ มีระดับความพึงพอใจสูง ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ถือเป็นนวัตกรรมต้นแบบที่ประสบความสำเร็จของท้องถิ่น (Transportability สูง)
 - **ผู้รับผิดชอบหลัก:** ผู้บริหารท้องถิ่น, คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และ กองส่งเสริมการเกษตร/กองสวัสดิการสังคม
 - **แนวทางการดำเนินการ:** ยกย่องโครงการดังกล่าวให้เป็น "โครงการเรือธง (Flagship Project)" ในแผนพัฒนาฉบับใหม่ โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อขยายผล (Scale up) การดำเนินงานให้ครอบคลุมครบทุกหมู่บ้าน และใช้เป็นศูนย์กลางเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้พื้นที่อื่น
- ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - **ข้อค้นพบจากการประเมิน:** โครงการรณรงค์คัดแยกขยะรูปแบบเดิม (การเกณฑ์คนมานั่งฟังบรรยายในห้องประชุม) ไม่บรรลุตัวชี้วัด ปริมาณขยะต้นทางในชุมชนไม่ลดลง เกิดช่องว่างความสำเร็จ (Performance Gap) สูงมาก
 - **ผู้รับผิดชอบหลัก:** กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
 - **แนวทางการดำเนินการ:** ยุติการตั้งงบประมาณสำหรับการจัดการอบรมรูปแบบเดิม และเปลี่ยนรูปแบบเป็นการใช้กลไกสร้างแรงจูงใจ (Incentive Mechanism) เช่น โครงการ "ขยะแลกไข่" หรือจัดตั้ง "ธนาคารขยะชุมชน" โดยอาจนำร่องในรูปแบบพื้นที่ทดลอง (Sandbox) 1-2 ชุมชนก่อน หากได้ผลดีจึงขยายผลในแผนปีถัดไป

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

- แหล่งข้อมูลสำหรับสอน AI
(รายการไฟล์ที่ต้องแนบ/เตรียมข้อมูล):
 - ไฟล์บทสรุปข้อค้นพบและปัญหาอุปสรรคจากการประเมินรายยุทธศาสตร์ (จากบทที่ 3 และ 4)
 - ข้อมูลโครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่ของแต่ละสำนัก/กอง ภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 11 สำหรับจัดทำแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาระยะต่อไป

context: นำข้อค้นพบจากผลการประเมินแผนพัฒนา (บทที่ 3 และ 4) มาแปลงเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานต่างๆ ภายใน อปท.

task: สังเคราะห์ 'แนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาระยะต่อไป' โดยแยกตามประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ในแต่ละประเด็นให้ระบุ (1) ข้อค้นพบจากการประเมิน (2) ผู้รับผิดชอบหลัก (หน่วยงาน/กองที่เกี่ยวข้อง) และ (3) แนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน ปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับข้อจำกัดของท้องถิ่น

format: นำเสนอเป็นรายการ (Bullet points) แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ใช้ภาษาราชการที่กระชับและสื่อสารให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจได้ทันที

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล:**
 - ใช้เครื่องมือ Canvas ร่วมกับโมเดลระดับ Pro (เหมาะสำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบและการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ)
- **การตรวจสอบ:**
 - เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบความถูกต้องของ "หน่วยนับ" ของตัวชี้วัด (เช่น เป็นร้อยละ, เป็นจำนวนโครงการ, หรือเป็นกิโลเมตร) AI มักสับสนหน่วยนับหากระบุในเอกสารแนบไม่ชัดเจน
- **เทคนิคการแชทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา:**
 - สถานการณ์/กรณีปัญหา: AI วิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์ "ไม่บรรลุเป้าหมาย" โดยใช้คำพูดที่รุนแรงหรือตำหนิการทำงานของหน่วยงาน
 - การพร้อมท์ที่เหมาะสม:

"โปรดปรับภาษาในบทวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ที่ [ระบุยุทธศาสตร์] ที่ไม่บรรลุเป้าหมาย ให้เป็นภาษาเชิงสร้างสรรค์ทางการบริหาร (Constructive feedback) โดยอธิบายถึง 'บริบทแวดล้อม' หรือ 'ข้อจำกัดเชิงทรัพยากร' ที่ส่งผลกระทบต่อ แทนการมุ่งเน้นความล้มเหลว"

ตารางสรุปทิศทางการเชิงยุทธศาสตร์

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

เพื่อให้ผู้บริหารสามารถสั่งการได้ทันที คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ควรจัดทำตารางสรุปท้ายบทที่เชื่อมโยงผลการประเมินสู่การปฏิบัติในรูปแบบแดชบอร์ด (Dashboard) ดังนี้:

ตารางที่ 1 สรุปทิศทางการเชิงยุทธศาสตร์และการสั่งการ (พร้อมตัวอย่างโครงการ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ / โครงการตัวอย่าง	ผลประเมินหลัก (GBE + CIPPIEST)	ข้อเสนอแนะการทบทวนแผน (Act)	สถานะสั่งการ
1. โครงสร้างพื้นฐาน - เช่น โครงการปรับปรุงผิวจราจร	บรรลุเป้าหมาย 95% แต่ขาดการบำรุงรักษา (S ต่ำ)	ตั้งงบประมาณลงทุนเพื่อการซ่อมแซมแทนการสร้างใหม่	● ทบทวน
2. คุณภาพชีวิต - เช่น โครงการฝึกอาชีพระยะสั้น	ต่ำกว่าเป้าหมาย (Gap สูง) เนื่องจากกระบวนการล่าช้า	ปรับปรุงขั้นตอนการประสานงานข้ามกองและเพิ่มบุคลากร	● เร่งรัด
3. เศรษฐกิจชุมชน - เช่น โครงการตลาดสินค้าชุมชน	มีนวัตกรรมต้นแบบที่สำเร็จ (T สูง)	ขยายผลเป็นโครงการเรือธงในแผนพัฒนาปีถัดไป	● ขยายผล
4. ทรัพยากรธรรมชาติ - เช่น โครงการอบรมรณรงค์คัดแยกขยะ	ไม่บรรลุตัวชี้วัด ปริมาณขยะไม่ลดลง (Gap สูง)	ระงับการอบรมแบบเดิม เปลี่ยนเป็นการสร้างแรงจูงใจ	● ยุติ/ ชะลอ

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

การสร้างแดชบอร์ดสรุปทิศทางการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Roadmap Generation)

- แหล่งข้อมูลสำหรับสอน AI

รายการไฟล์ที่ต้องแนบ/เตรียมข้อมูล

- ไฟล์เนื้อหา "ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาแผน" (ผลลัพธ์ที่ได้จากหัวข้อที่ 2)
- ไฟล์เนื้อหา "แนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาระยะต่อไป" (ผลลัพธ์ที่ได้จากหัวข้อที่ 3)
- ไฟล์ฐานข้อมูลโครงการ หรือ ตารางสรุปผลการประเมินรายโครงการ (จากบทที่ 3 และ 4)

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 12 ตารางสรุปทิศทางเชิงยุทธศาสตร์

role: สวมบทบาทนักวิเคราะห์นโยบายและแผนระดับเชี่ยวชาญ และนักออกแบบสารสนเทศเชิงยุทธศาสตร์

context: อ้างอิงจากรายละเอียดข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาแผนรายยุทธศาสตร์ ที่ได้ตกผลึกไว้ในขั้นตอนก่อนหน้า (หัวข้อ 2 และ 3) รวมถึงอ้างอิงรายชื่อโครงการจากฐานข้อมูลการประเมินจริง

task: ประมวลผลข้อมูลทั้งหมดเพื่อจัดทำ 'ตารางสรุปทิศทางเชิงยุทธศาสตร์' (Strategic Roadmap Dashboard) โดยต้องระบุ (1) ประเด็นยุทธศาสตร์พร้อมยกตัวอย่างชื่อโครงการจริง (2) ผลประเมินหลักที่สำคัญ (3) ข้อเสนอแนะการทบทวนแผน/การปรับเปลี่ยนที่ปฏิบัติได้จริง และ (4) การกำหนดสถานะสั่งการเชิงบริหาร (เช่น ทบทวน, ปรับรูปแบบ, ขยายผล, ยุติ) ให้มีความสอดคล้องเชิงตรรกะและง่ายต่อการสื่อสารเชิงนโยบาย

format: นำเสนอในรูปแบบตาราง Markdown ที่มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาครอบคลุมทุกยุทธศาสตร์หลัก ยกตัวอย่างโครงการจริงประกอบในแต่ละประเด็น และใช้สัญลักษณ์สี (Emoji) เพื่อบ่งบอกระดับความสำคัญหรือสถานะการดำเนินงานอย่างชัดเจน

- **เลือกเครื่องมือและโมเดล:**
 - ใช้เครื่องมือ Canvas ร่วมกับโมเดลระดับ Pro (จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการคำนวณสัดส่วนและการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์)
- **การตรวจสอบ:**
 - ตรวจสอบยอดรวมงบประมาณที่ AI อ้างอิงว่าตรงกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีของอปท. หรือไม่ รวมถึงการตีความผลกระทบทางเศรษฐกิจต้องไม่เกินจริง (Overclaim)
- **เทคนิคการแชทเพื่อปรับแต่งเนื้อหา:**
 - สถานการณ์/กรณีปัญหา: AI วิเคราะห์ความคุ้มค่าโดยเน้นแต่เรื่องโครงสร้างพื้นฐาน (ถนน, แหล่งน้ำ) แต่ละเลยการประเมินความคุ้มค่าของงบประมาณด้านสังคม (เช่น เปี้ยยังชีพ, กิจกรรมผู้สูงอายุ)
 - การพร้อมท์ที่เหมาะสม:

"โปรดเพิ่มเติมการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในหมวด 'รายจ่ายเพื่อการสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต' โดยอธิบายให้เห็นถึงผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment - SROI) ในเชิงคุณภาพ เช่น การลดภาระพึ่งพิง หรือการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว"

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

ก่อนการนำเสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ คณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่นโยบายและแผนต้องดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้อง (Consistency Check) เพื่อให้มั่นใจว่าบทสรุปและข้อเสนอแนะในบทนี้ไม่ได้เป็นเพียงความคิดเห็นส่วนตัว แต่เป็นผลลัพธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล [องค์การมหาชน], 2565) ดังนี้:

- **ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment)**
สอบทานว่าข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาในบทที่ 5 นี้ยังคงรักษาทิศทางเดิมที่ระบุไว้ในบทที่ 2 หรือไม่ หากมีการปรับเปลี่ยนทิศทาง (Strategic Pivot) จะต้องมีคำอธิบายที่เชื่อมโยงกับปัญหาอุปสรรคเชิงประจักษ์จากบทที่ 3 และ 4 เพื่อป้องกันการ "วางแผนนอกกรอบอำนาจหน้าที่" หรือการสูญเสียจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของพื้นที่
- **ความถูกต้องของหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Accuracy)**
ตรวจสอบให้แน่ใจว่าทุกข้อสรุปเกี่ยวกับ "ความสำเร็จ" หรือ "ความล้มเหลว" มีข้อมูลตัวเลขจากบทที่ 3 (KPIs/ผลเบิกจ่าย) และผลการประเมินรูปรีจากบทที่ 4 รองรับอย่างครบถ้วน ห้ามมีการกล่าวอ้างเลื่อนลอยโดยปราศจากแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่ระบุไว้ในภาคผนวกหรือฐานข้อมูลดิจิทัลของท้องถิ่น
- **ความโปร่งใสและความสามารถในการสืบย้อน (Transparency & Traceability)**
ข้อมูลที่ใช้ในการสรุปภาพรวมต้องสามารถสืบย้อนกลับไปถึงจุดเริ่มต้นได้ (เช่น เลขที่โครงการ, ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับผลกระทบ) เพื่อให้หน่วยงานตรวจสอบภายนอก (เช่น สตง. หรือ ป.ป.ช.) สามารถสอบทานความถูกต้องได้ทันทีหากมีการร้องเรียน ซึ่งการจัดการข้อมูลเหล่านี้ต้องดำเนินการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ด้วย
- **ความเป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัดทางการคลัง (Financial & Personnel Feasibility)**
ข้อเสนอแนะเรื่องการปรับงบประมาณ โอนลด หรือจัดตั้งกลุ่ม/กองทุน ต้องสอบทานกับ "สถานะทางการคลังและอัตรากำลัง" ที่ระบุไว้ในบทที่ 2 เพื่อให้มั่นใจว่าข้อเสนอแนะนั้นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (Realistic) ไม่ใช่เพียงแผนในอุดมคติที่ท้องถิ่นไม่มีทรัพยากรรองรับ

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

การตรวจสอบธรรมาภิบาลและความสอดคล้องของรายงาน (AI Consistency Audit)

- แหล่งข้อมูลสำหรับสอน AI

รายการไฟล์ที่ต้องแนบ/เตรียมข้อมูล

- ไฟล์ร่างบทสรุป แนวทางการพัฒนา และข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ (บทที่ 5 ทั้งหมด)
- ไฟล์ข้อมูลยุทธศาสตร์พื้นที่และสถานะทางการคลัง (จากบทที่ 2)
- ไฟล์ตารางผลการประเมิน (จากบทที่ 3 และ 4)

ตัวอย่างฟอร์มที่ 13 สำหรับตรวจสอบความสอดคล้องด้วยหลักธรรมาภิบาลข้อมูล

role: ผู้เชี่ยวชาญด้านธรรมาภิบาลข้อมูลและนักตรวจสอบภายใน (Internal Auditor)

context: การตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นเหตุเป็นผลของร่างบทสรุปและข้อเสนอแนะ เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการขัดแย้งกันของข้อมูลภายในเล่มรายงาน (Internal Conflict) และความเสี่ยงจากการถูกตรวจสอบโดยหน่วยงานภายนอก

task: ดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้อง (Consistency Check) ของร่างบทที่ 5 กับหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ปรากฏในบทที่ 3 และ 4 รวมถึงเป้าหมายระดับบนในบทที่ 2 พร้อมทั้งระบุจุดที่ข้อมูลอาจมีความขัดแย้งกัน หรือจุดที่ขาดหลักฐานสนับสนุน (Red Flags)

format: นำเสนอเป็นรายงานผลการตรวจสอบ (Audit Report) แยกตามประเด็นความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ ความถูกต้องของหลักฐาน และข้อผิดพลาดที่ควรปรับปรุงก่อนนำเสนอเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์

การตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของเนื้อหา

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

ก่อนการจัดพิมพ์รายงานฉบับสมบูรณ์เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร สภาท้องถิ่น และเผยแพร่ต่อสาธารณะ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของเนื้อหาในภาพรวม (Final Review) อีกครั้ง เพื่อรับประกันว่าองค์ประกอบของรายงานเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการและระเบียบของทางราชการอย่างครบถ้วน โดยมีมิติการตรวจสอบ ดังนี้:

- **ความครบถ้วนขององค์ประกอบตามคู่มือมาตรฐาน**
ตรวจสอบให้แน่ใจว่ารายงานมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแบบฟอร์มหรือคู่มือมาตรฐานการประเมินผลการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น บทสรุปผู้บริหาร,

สารบัญ, ตารางแสดงผลการดำเนินงาน, บทวิเคราะห์, ข้อเสนอแนะ ตลอดจนภาคผนวกและเอกสารอ้างอิง

- **ความสอดคล้องเชิงตรรกะระหว่างบท (Logical Consistency)**
สอบทานความสอดคล้องของเนื้อหาตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 5 เช่น ปัญหาที่ระบุในบทที่ 3 และ 4 จะต้องได้รับการตอบสนองด้วยข้อเสนอแนะในบทที่ 5 และต้องไม่มีการเสนอแนะโครงการหรือยุทธศาสตร์ที่ขัดแย้งกับผลประเมินในบทก่อนหน้า
- **ความถูกต้องของการใช้ภาษาและรูปแบบทางวิชาการ**
ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกด การใช้ภาษาราชการที่สละสลวย การอ้างอิงข้อมูลทางวิชาการ (Citation) และการจัดทำรายการอ้างอิงให้เป็นไปตามมาตรฐาน (เช่น รูปแบบ APA) เพื่อความน่าเชื่อถือของเอกสารเชิงวิชาการ

2. แนวปฏิบัติการใช้ AI

การตรวจสอบความสมบูรณ์ของรายงานขั้นสุดท้าย (AI Final Quality Assurance)

- **แหล่งข้อมูลสำหรับสอน AI**
รายการไฟล์ที่ต้องแนบ/เตรียมข้อมูล
 - ไฟล์รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับร่าง (ทุกบทตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 5) (**ข้อแนะนำในการนำเข้าข้อมูล:** แนะนำให้ "นำเข้าไฟล์ทั้ง 5 บทพร้อมกันในครั้งเดียว" หรือรวมเป็นไฟล์ PDF/Word เดียวกันก่อนอัปโหลด แทนการนำเข้าทีละบท เหตุผลเพราะในขั้นตอนนี้ต้องการให้ AI วิเคราะห์ความสอดคล้องข้ามบท (Cross-referencing) เช่น ตรวจสอบว่าข้อเสนอแนะในบทที่ 5 ขัดแย้งกับข้อมูลฐานะการคลังในบทที่ 2 หรือไม่ หากอัปโหลดทีละบท AI จะขาดบริบทภาพรวม (Holistic View) และไม่สามารถหาจุดบกพร่องเชิงตรรกะระดับเล่มได้อย่างแม่นยำ)
 - ไฟล์คู่มือหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง (เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาฯ)

ตัวอย่างพร้อมท์ที่ 14 สำหรับตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของเนื้อหา

role: สวมบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านการประเมินผลนโยบายสาธารณะและบรรณาธิการบริหาร (Senior Expert in Public Policy Evaluation and Executive Editor)

context: ก่อนการจัดพิมพ์รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์เพื่อเสนอต่อผู้บริหารและสภาท้องถิ่น จำเป็นต้องมีการตรวจสอบขั้นสุดท้าย (Final Review)

เพื่อหาข้อบกพร่องทางตรรกะ จุดที่ข้อมูลไม่สอดคล้องกัน และความสมบูรณ์ของเนื้อหา
ทั้งหมด

task: ตรวจสอบร่างรายงานการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นทั้งฉบับอย่างละเอียด โดย
มุ่งเน้น (1) ความสอดคล้องระหว่างข้อค้นพบในบทที่ 3-4 กับข้อเสนอแนะในบทที่ 5 (2)
ความครบถ้วนขององค์ประกอบตามมาตรฐานวิชาการ (3) ความถูกต้องของการใช้ภาษา
ราชการ และ (4) ระบุจุดที่เนื้อหาขาดหายหรือมีช่องโหว่ (Blind spots) เพื่อให้รายงานมี
ความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือที่สุด

format: นำเสนอเป็น 'รายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพเอกสาร (Quality
Assurance Report)' โดยระบุจุดแข็ง จุดที่ต้องแก้ไขด่วน (Critical Fixes) และ
ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงในระดับย่อหน้าหรือส่วนของเอกสาร อย่างเป็นระบบและ
ชัดเจน

บทสรุป

รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในการยกระดับกระบวนการทำงาน จากการจัดทำเพียง "รายงานทาง
ประวัติศาสตร์" ที่มุ่งเน้นสถิติการใช้งบประมาณ สู่การสร้าง "ปัญญาเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic
Intelligence)" โดยอาศัยเครื่องมือการประเมินผลที่ได้มาตรฐานทางวิชาการ ทั้งการประเมิน
ความสำเร็จตามเป้าหมาย (GBE) และการประเมินความสอดคล้องเชิงระบบ (CIPPIEST)

การค้นพบทั้งความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคเชิงระบบ นำมาสู่ข้อเสนอแนะที่มีทิศทางปฏิบัติได้จริง
ครอบคลุมทั้งการปรับแนวทางการจัดสรรงบประมาณ การปรับลดขั้นตอนกระบวนการ การสร้าง
ความยั่งยืน และการนำนวัตกรรมมาขยายผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ มุ่งหวังเป็น
อย่างยิ่งว่า ผู้บริหารและสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะนำผลลัพธ์จากรายงานฉบับนี้ไปใช้เป็น
"เข็มทิศ" ในการพิจารณาการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะต่อไป ตลอดจนจัดทำงบประมาณรายจ่าย
ประจำปี เพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ที่ตอบสนองต่อปัญหาของประชาชน ยกกระดับคุณภาพชีวิต และนำพา
ท้องถิ่นไปสู่การพัฒนาที่คุ้มค่า โปร่งใส และยั่งยืนอย่างแท้จริง

รายการอ้างอิง

Stufflebeam, D. L., & Zhang, G. (2017). *The CIPP evaluation model: How to
evaluate for improvement and accountability*. The Guilford Press.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน). (2566). *ร่างมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล ว่าด้วยกรอบ
ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Framework)*. สำนักงานพัฒนารัฐบาล

ดิจิทัล (องค์การมหาชน). https://standard.dga.or.th/wp-content/uploads/2023/02/1_CDV_DGF-Review-v0.11.pdf

บทที่ 2 การจัดทำรูปเล่ม

รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ถือเป็นเอกสารทางราชการที่มีความสำคัญระดับยุทธศาสตร์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กระทรวงมหาดไทย, 2548) กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ต้องรายงานผลและเสนอความเห็นต่อนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศให้ประชาชนรับทราบ

ด้วยเหตุนี้ เนื้อหาสาระที่ผ่านกระบวนการประเมินอย่างลุ่มลึกตามหลักวิชาการ เช่น การใช้ CIPP Model หรือ Goal-Based Evaluation (Fitzpatrick et al., 2010; Stufflebeam & Coryn, 2014) ย่อมสูญเสียความน่าเชื่อถือหากปรากฏข้อผิดพลาดด้านการพิมพ์ ตัวเลขงบประมาณที่ขัดแย้งกันเอง หรือรูปแบบที่ไม่เป็นมาตรฐาน บทนี้จึงมุ่งเน้นแนวทางการจัดทำรูปเล่มรายงานด้วยเทคนิคการจัดการเอกสารขั้นสูง (Advanced Word Processing) และการตรวจสอบความสอดคล้องเชิงตรรกะ (Logical Consistency Check) เพื่อให้รายงานมีความสมบูรณ์สูงสุด นำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างแม่นยำ

องค์ประกอบสำคัญของรูปเล่มรายงาน

หลักปฏิบัติขั้นเด็ดขาด (Golden Rule): รายงานฉบับสมบูรณ์ 1 เล่ม จะต้องถูกจัดทำและบันทึกไว้ใน "ไฟล์เดียว (Single File)" เท่านั้น ห้ามแยกไฟล์ตามบทโดยเด็ดขาด เพื่อให้ระบบสามารถจัดการเลขหน้า สารบัญ และรูปแบบ (Styles) ได้อย่างถูกต้องตามหลักการทางคอมพิวเตอร์ และป้องกันความคลาดเคลื่อนเมื่อต้องอัปโหลดไฟล์ให้ AI ประมวลผล

รายงานการประเมินผลฉบับสมบูรณ์ต้องมีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาที่เป็นมาตรฐาน เพื่อความเป็นระเบียบและง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล โดยแบ่งออกเป็นส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย ซึ่งมีการกำหนดรูปแบบการลำดับเลขหน้าที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังนี้:

1 ส่วนนำ (Prefatory Pages)

ส่วนนี้ใช้สำหรับเกริ่นนำและนำทางผู้อ่านเข้าสู่เนื้อหาหลัก การตั้งค่าเลขหน้าในส่วนนี้ให้ใช้ตัวอักษรไทย (ก, ข, ค, ง, ...) และให้แบ่งหน้ากระดาษทุกครั้งที่ขึ้นหัวข้อใหม่

- ปกนอกและปกใน:
ระบุชื่อรายงาน ชื่อหน่วยงาน และปีงบประมาณที่ประเมิน (หน้าปกจะไม่แสดงเลขหน้า)
- คำนำ (Preface):

สรุปวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานและกล่าวขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เริ่มแสดงเลขหน้า "ก")

- **บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary):**
สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ที่สรุปภาพรวมทั้งหมดของรายงาน ความยาวไม่เกิน 2-3 หน้า (การวางตำแหน่งนี้ช่วยให้ผู้บริหารเข้าถึงแก่นสาระได้ทันทีโดยไม่ต้องเปิดหาในส่วนของเนื้อหา)
- **สารบัญ สารบัญตาราง และสารบัญภาพ (Table of Contents):**
แสดงเลขหน้า "ข", "ค", "ง" ต่อเนื่องตามลำดับ

2 ส่วนเนื้อหา (Body)

ส่วนนี้คือแกนหลักของการนำเสนอข้อมูลการประเมินเชิงลึก การตั้งค่าเลขหน้าในส่วนนี้ให้เริ่มต้นนับ 1 ใหม่ และใช้ตัวเลขอารบิก (1, 2, 3, 4, ...)

- **ส่วนเนื้อหาหลัก (Body):**
ประกอบด้วย บทที่ 1 ถึง บทที่ 5 ตามโครงสร้างการประเมิน (เริ่มแสดงเลขหน้า "1" ในหน้าแรกของบทที่ 1 และรันต่อเนื่องไปจนจบ)

3 ส่วนท้าย (Back Matter)

ส่วนนี้ใช้สำหรับแสดงหลักฐานอ้างอิงและข้อมูลสนับสนุนที่ทำให้รายงานมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ การตั้งค่าเลขหน้าให้รันตัวเลขอารบิกต่อเนื่องจากส่วนเนื้อหา

- **อ้างอิง (References):**
ระบุแหล่งที่มาของข้อมูลสถิติ ทฤษฎี หรือระเบียบกฎหมายที่นำมาอ้างอิงในเล่มรายงาน (จัดเรียงตามรูปแบบบรรณานุกรมมาตรฐานเช่น APA7)
- **ภาคผนวก (Appendix):**
แนบข้อมูลสนับสนุนความน่าเชื่อถือ เช่น ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการฯ, เครื่องมือการประเมิน (แบบสอบถาม), ภาพถ่ายการลงพื้นที่, และตารางข้อมูลดิบ (รันเลขหน้าต่อเนื่องจนจบเล่ม)

การจัดรูปแบบเอกสารและมาตรฐานงานสารบรรณ

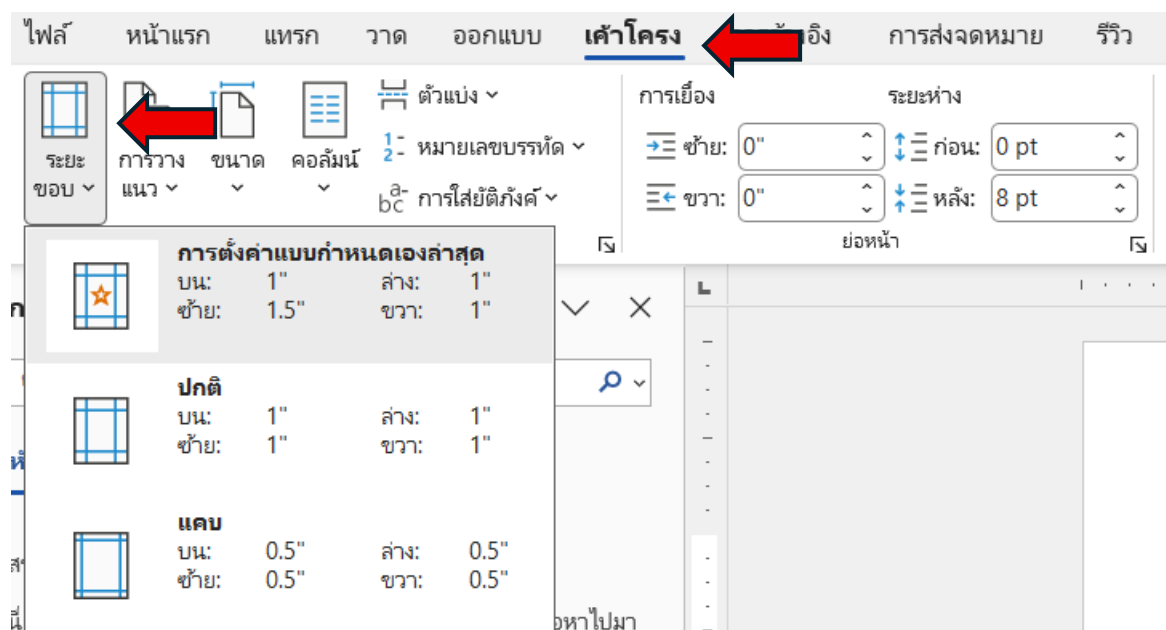
การจัดทำรูปแบบรายการประเมินผลต้องยึดหลักเกณฑ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. (2548) การใช้ฟังก์ชันอัตโนมัติในโปรแกรมประมวลผลคำ (เช่น Microsoft Word) จะช่วยให้การปรับปรุงแก้ไขเอกสารในภายหลังเป็นไปอย่างรวดเร็ว และที่สำคัญ การจัดโครงสร้างเอกสารที่เป็นมาตรฐาน จะช่วยให้ระบบปัญญาประดิษฐ์

(AI) สามารถอ่านและทำความเข้าใจลำดับชั้นของเนื้อหา (Document Hierarchy) ได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้นเมื่อต้องอัปโหลดไฟล์ไปวิเคราะห์

1 การจัดหน้ากระดาษ (Page Layout)

มาตรฐานการจัดหน้ากระดาษ:

- **ขนาดกระดาษ:**
 - A4 (แนวตั้งเป็นหลัก และใช้แนวอนเฉพาะหน้าที่มีตารางขนาดใหญ่)
 - ระยะขอบกระดาษ (Margins):
 - ขอบซ้าย (Left): 1.5 นิ้ว (เพื่อพื้นที่สำหรับการเข้าเล่ม)
 - ขอบขวา (Right): 1 นิ้ว
 - ขอบบน (Top): 1 นิ้ว
 - ขอบล่าง (Bottom): 1 นิ้ว

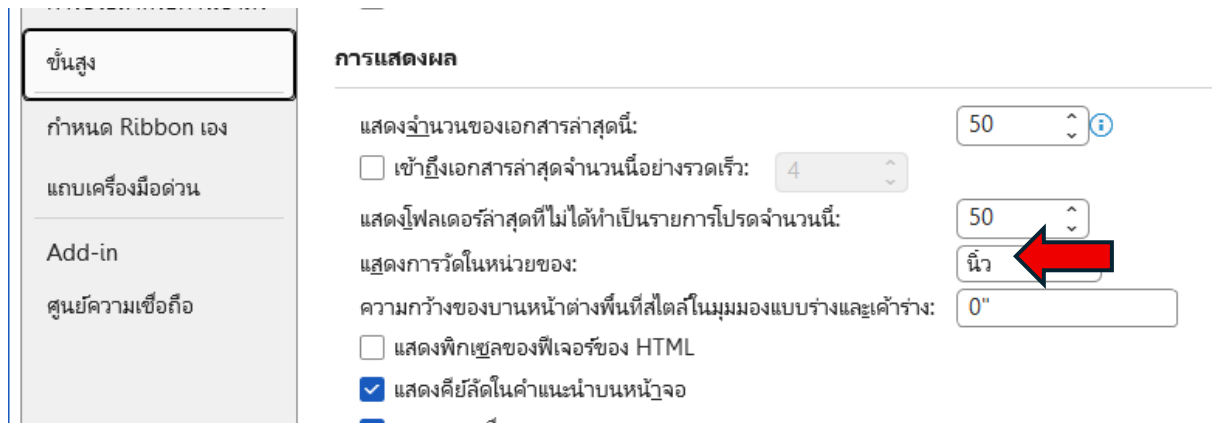

ภาพที่ 1 การจัดหน้ากระดาษ

- **การจัดแนวกระดาษ (Alignment):**
 - กระจายแบบไทย (Thai Distributed) เพื่อให้ขอบซ้ายและขวาเรียบเสมอกัน

💡 คำแนะนำ: วิธีการเปลี่ยนหน่วยวัดจาก "เซนติเมตร" เป็น "นิ้ว" ในโปรแกรม Microsoft Word หากโปรแกรมถูกตั้งค่าเริ่มต้นไว้เป็นหน่วยเซนติเมตร สามารถดำเนินการปรับเปลี่ยนเป็นหน่วยนิ้วได้ตามขั้นตอนดังนี้:

1. ไปที่เมนู ไฟล์ (File) เลือก ตัวเลือก (Options) ซึ่งอยู่บริเวณมุมซ้ายล่างสุด
2. จะปรากฏหน้าต่างใหม่ ให้เลือกเมนู ขั้นสูง (Advanced) ทางแถบด้านซ้าย
3. เลื่อนหน้าจอลงมาที่หมวดหมู่ การแสดงผล (Display)
4. ที่ช่อง แสดงการวัดในหน่วยของ (Show measurements in units of) ให้คลิกเลือกเปลี่ยนจาก "เซนติเมตร (Centimeters)" เป็น "นิ้ว (Inches)"
5. กดปุ่ม ตกลง (OK)

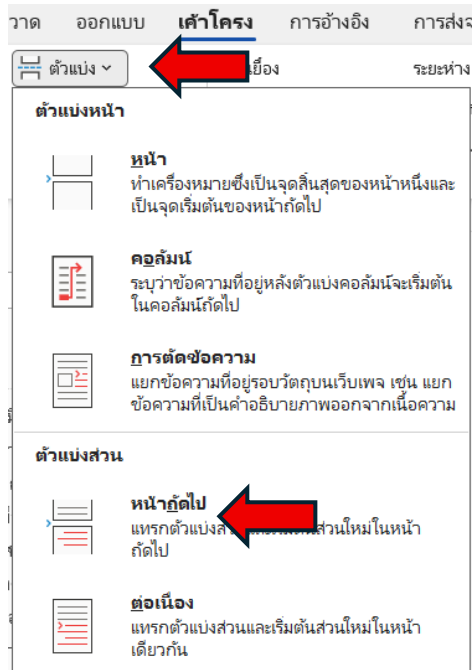

ภาพที่ 2 วิธีการเปลี่ยนหน่วยวัด

2 การแบ่งหน้าและการแทรกเลขหน้า (Page Breaks & Numbering)

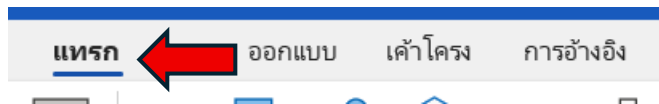
ปัญหาที่พบประจำคือการขึ้นหน้าใหม่ด้วยการกดปุ่ม Enter หลายครั้ง เมื่อมีการแก้ไขเนื้อหาจะทำให้บรรทัดในหน้าถัดไปเลื่อนและเสียรูปทรงทั้งหมด

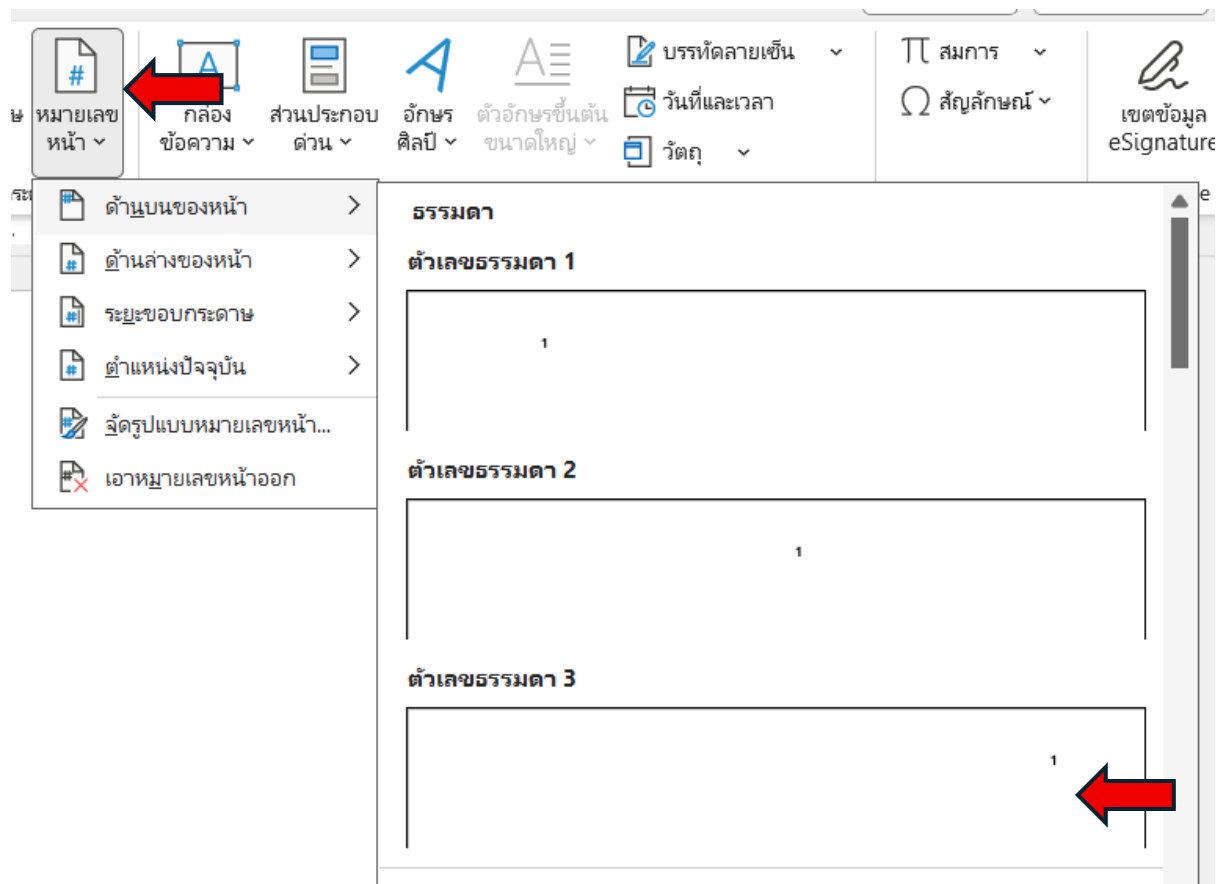
- **การขึ้นหน้าใหม่ที่ถูกต้อง (Page Break):**
เมื่อจบเนื้อหาในแต่ละบท ให้ใช้คำสั่ง แทรก (Insert) > ตัวแบ่งหน้า (Page Break) หรือกดคีย์ลัด Ctrl + Enter เสมอ เพื่อตรึงเนื้อหาบทใหม่ให้อยู่ต้นหน้าถัดไปอย่างถาวร
- **การแบ่งส่วนเอกสาร (Section Break):**
เพื่อให้สามารถใช้รูปแบบเลขหน้าต่างกันไฟล์เดียว (ดังที่ระบุในหัวข้อ 1.1 ว่าส่วนนำใช้ ก, ข, ค และส่วนเนื้อหาใช้ 1, 2, 3) ให้ไปที่ท้ายหน้าก่อนจะเปลี่ยนรูปแบบ แล้วเลือกเค้าโครง (Layout) > ตัวแบ่ง (Breaks) > หน้าถัดไป (Next Page)

ภาพที่ 3 การแบ่งส่วนเอกสาร

- การแทรกเลขหน้า:
ไปที่ แทรก (Insert) > หมายเลขหน้า (Page Number) โดยทั่วไปนิยมวางไว้ที่กึ่งกลางหน้ากระดาษด้านล่าง หรือมุมขวาบน

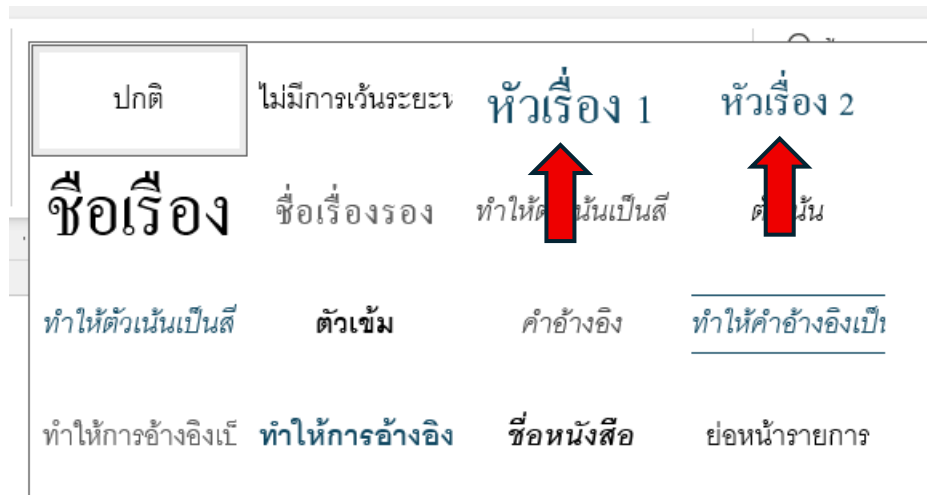
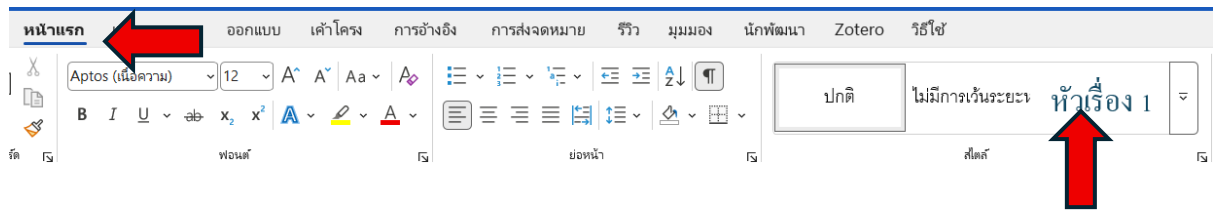

ภาพที่ 4 การแทรกเลขหน้า

3 การกำหนดรูปแบบอักษร (Styles) เพื่อการจัดทำสารบัญอัตโนมัติ

การสร้างสารบัญด้วยการพิมพ์และเคาะจุดไข่ปลา (.....) เป็นข้อห้ามในการทำเอกสารยุคดิจิทัล การตั้งค่ารูปแบบ (Styles) จะช่วยให้โปรแกรมดึงหัวข้อไปสร้างสารบัญได้ทันที

- **แบบอักษรมาตรฐานราชการ:**
 - TH Sarabun PSK หรือ TH Sarabun New
 - การตั้งค่าลักษณะ (Styles) ในเมนูหน้าแรก (Home):
 - หัวข้อหลักระดับบท (Heading 1 / หัวเรื่อง 1): ขนาด 22 พอยต์ ตัวหนา จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
 - หัวข้อรอง (Heading 2 / หัวเรื่อง 2): ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา ชิดขอบซ้าย ไม่ควรใส่หมายเลขกำกับ (เพื่อมีการสลับหัวข้อในภายหลังจะทำให้ไม่กระทบกับหัวข้อลำดับถัดไป)
 - หัวข้อย่อย (Heading 3 / หัวเรื่อง 3): ขนาด 16 พอยต์ ตัวหนา มีหมายเลขอารบิกกำกับ
 - เนื้อหาทั่วไป (Normal / ปกติ): ขนาด 16 พอยต์ ตัวธรรมดา ย่อหน้าแรกเว้นระยะ 2.5 เซนติเมตร (หรือ 1 Tab) หรือ 1 นิ้วหากใช้การตั้งค่าใหม่

ภาพที่ 5 การกำหนดรูปแบบอักษร

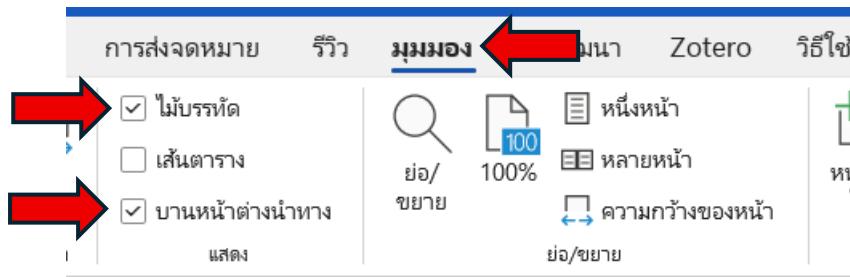
💡 คำแนะนำ: วิธีการตั้งค่ารูปแบบ (Modify Styles) และการใช้บานหน้าต่างนำทาง (Navigation Pane) ในโปรแกรม Microsoft Word เพื่อให้เอกสารจัดจํารูปแบบอักษรและสามารถเรียกใช้ได้อย่างรวดเร็ว ให้ดำเนินการตั้งค่าตามขั้นตอนดังนี้:

1. ไปที่เมนู หน้าแรก (Home) มองหากลุ่มเครื่องมือ ลักษณะ (Styles)
2. คลิกขวาที่รูปแบบที่ต้องการแก้ไข เช่น หัวเรื่อง 1 (Heading 1) แล้วเลือกคำสั่ง ปรับปรุง (Modify)
3. ในหน้าต่างปรับปรุงลักษณะ ให้กำหนด การจัดรูปแบบ (Formatting) โดยเลือกแบบอักษร เป็น TH Sarabun PSK หรือ TH Sarabun New พร้อมกำหนดขนาดตัวอักษร สี และการจัดแนว (ซ้าย/กึ่งกลาง) ตามมาตรฐานที่ระบุไว้
4. หากต้องการตั้งค่าระยะย่อหน้า ให้คลิกปุ่ม รูปแบบ (Format) ที่มุมซ้ายล่างของหน้าต่าง เลือก ย่อหน้า (Paragraph) แล้วตั้งค่าการเยื้อง (Indentation) บรรทัดแรกตามที่ต้องการ
5. ตี๊กเลือก อัปเดตอัตโนมัติ (Automatically update) หากต้องการให้การแก้ไขมีผลกับทุกจุดที่ใช้รูปแบบนี้ในเอกสาร แล้วกดปุ่ม ตกลง (OK)

เมื่อตั้งค่ารูปแบบ (Styles) เรียบร้อยแล้ว แนะนำให้เปิดใช้งาน **บานหน้าต่างนำทาง (Navigation Pane)** เพื่อการบริหารจัดการโครงสร้างเอกสารที่รวดเร็วขึ้น โดยมีขั้นตอนและประโยชน์ดังนี้:

1. ไปที่เมนู มุมมอง (View)
2. ตี๊กเลือกเครื่องหมายถูกที่ช่อง บานหน้าต่างนำทาง (Navigation Pane)
3. **ประโยชน์ในการใช้งาน:** โปรแกรมจะแสดงโครงสร้างหัวข้อทั้งหมดตามที่ได้ตั้งค่า Styles ไว้ที่แผงด้านซ้ายของหน้าจอ หากต้องการย้ายเนื้อหาทั้งบท สลับลำดับหัวข้อ หรือลบหัวข้อใดทั้ง สามารถคลิกค้างที่ชื่อหัวข้อนั้นในบานหน้าต่างนำทาง แล้วลากเพื่อสลับตำแหน่ง (Drag

and Drop) หรือคลิกขวาเพื่อกลับได้ทันที โดยเนื้อหา ย่อหน้า และหัวข้อย่อยทั้งหมดที่อยู่ภายใต้ส่วนนั้นจะถูกย้ายหรือลบตามไปด้วยอย่างสมบูรณ์ ช่วยลดความผิดพลาดและประหยัดเวลาจากการใช้เมาส์คลุมดำเนื้อหาจำนวนมากๆ

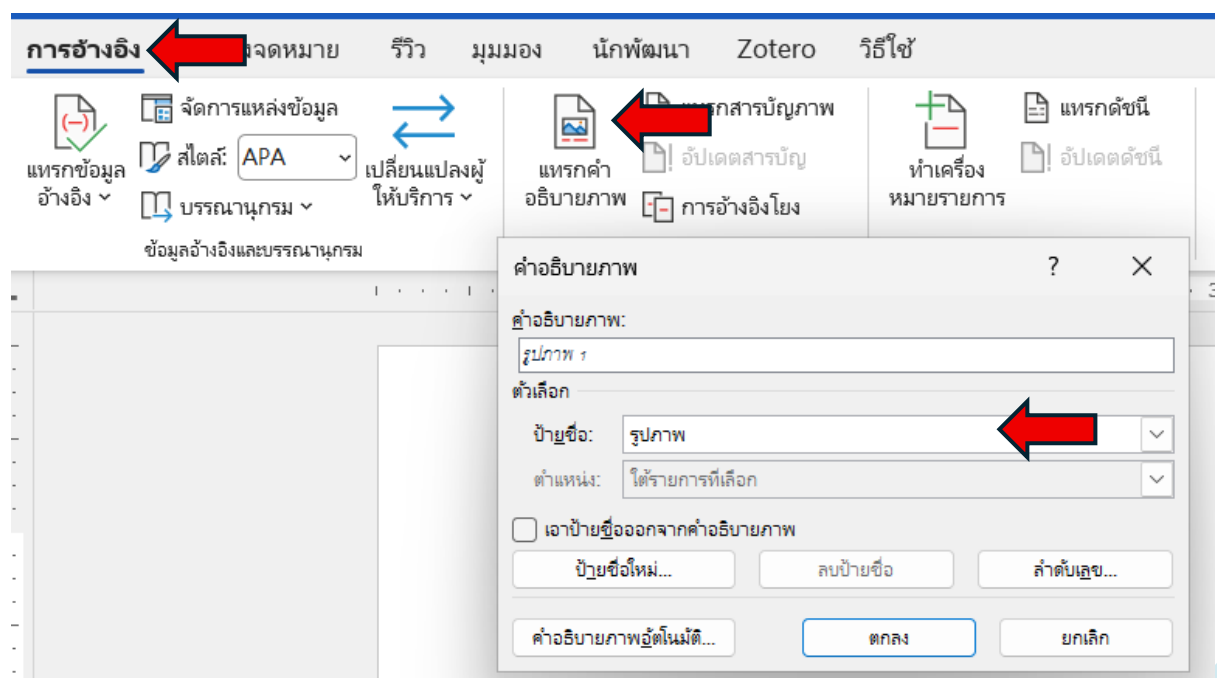

ภาพที่ 6 บานหน้าต่างนำทาง

4 การแทรกชื่อดารงและชื่อภาพ

เพื่อป้องกันปัญหาเลขตารางหรือเลขภาพคลาดเคลื่อนเมื่อมีการแทรกหรือลบเนื้อหาภายหลัง ต้องใช้เครื่องมือสร้างป้ายกำกับอัตโนมัติก่อนการทำสารบัญ

- **การตั้งชื่อ (Caption):**
เลือกที่ภาพหรือตาราง ไปที่เมนู การอ้างอิง (References) > แทรกคำอธิบายภาพ (Insert Caption)
- **การสร้างป้ายกำกับ (Label):**
เลือกป้ายกำกับเป็น "ตารางที่" หรือ "ภาพที่" หากไม่มีให้กด "สร้างป้ายกำกับใหม่" แล้วพิมพ์ชื่อตาราง/ภาพนั้นต่อท้ายหมายเลข

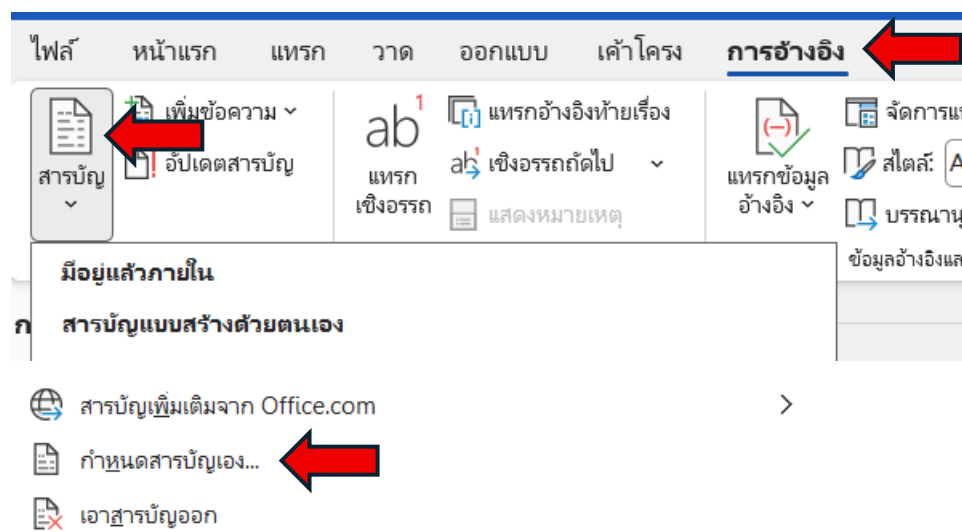

ภาพที่ 7 การแทรกชื่อดารงและชื่อภาพ

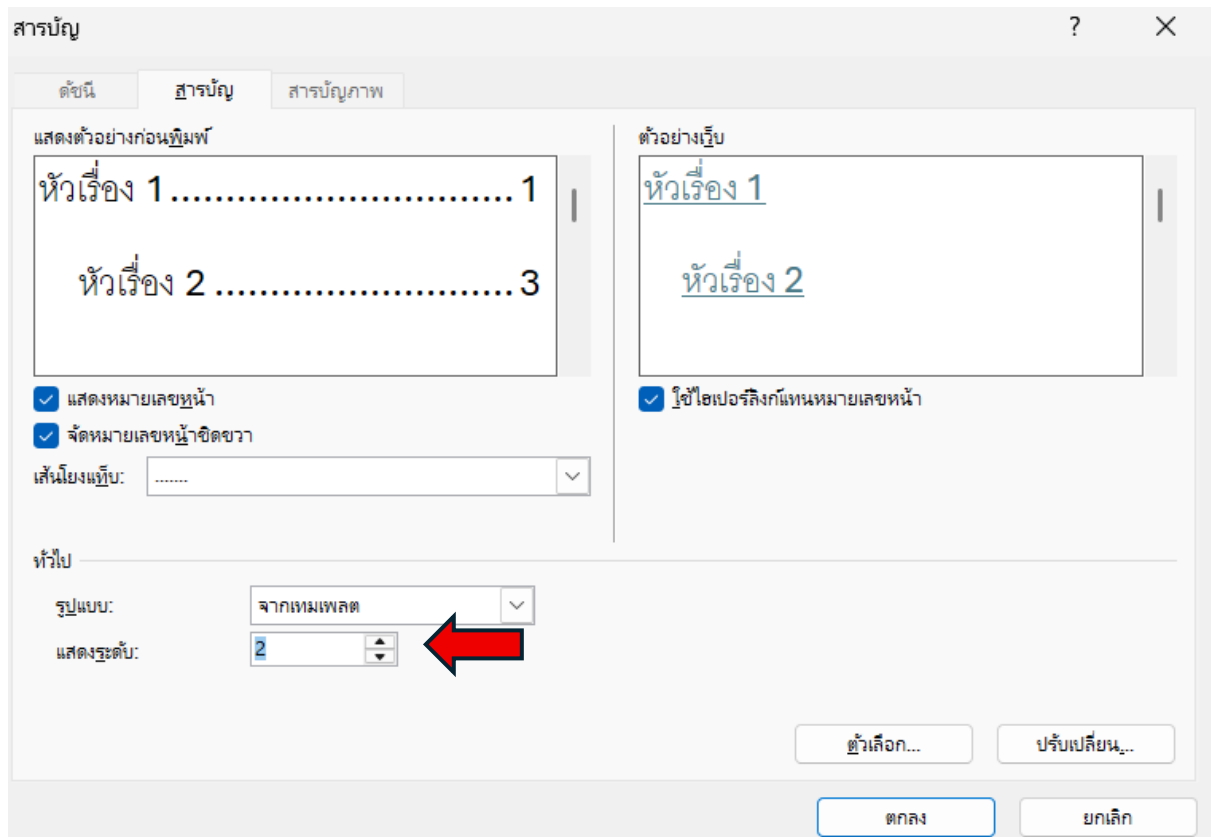
5 การจัดทำสารบัญเนื้อหาและสารบัญตาราง/ภาพอัตโนมัติ

เมื่อกำหนด Styles ในข้อ 2.3 และป้ายกำกับในข้อ 2.4 เรียบร้อยแล้ว การสร้างหน้าสารบัญจะสามารถดำเนินการได้ภายในไม่กี่วินาที

- การจัดทำสารบัญเนื้อหา:
 - นำเคอร์เซอร์ไปวางในหน้าที่ต้องการสร้างสารบัญ (ปกติคือหลังหน้าคำนำ)
 - ไปที่เมนู การอ้างอิง (References) > สารบัญ (Table of Contents) > เลือก สารบัญอัตโนมัติ
 - โปรแกรมจะดึงหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย พร้อมหมายเลขหน้ามาแสดงผลทันที เมื่อมีการแก้ไขเอกสาร เพียงคลิกขวาที่สารบัญแล้วเลือก อัปเดตเขตข้อมูล (Update Field)

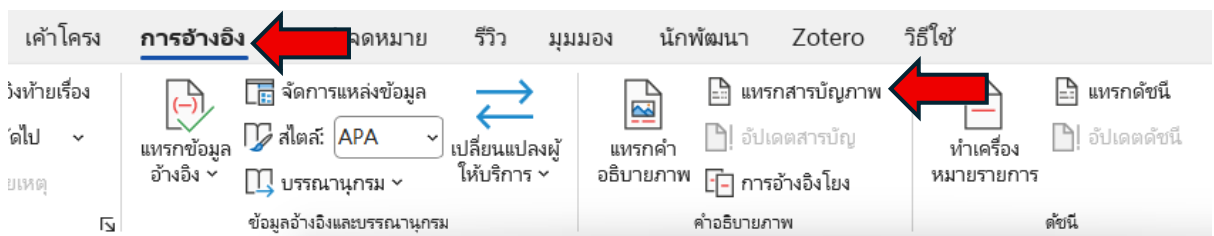
ภาพที่ 8 การจัดทำสารบัญเนื้อหา

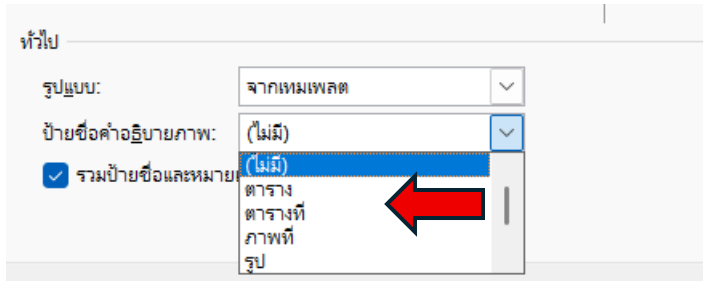

**เลือกแสดง 2 ระดับ เพื่อให้แสดงเฉพาะ ชื่อท กับชื่อหัวข้อหลัก

ภาพที่ 9 การแทรกสารบัญเนื้อหา

- การสร้างสารบัญตารางและสารบัญภาพ:
 - ไปที่หน้าสารบัญตารางหรือสารบัญภาพ
 - เลือกเมนู การอ้างอิง (References) > แทรกสารบัญภาพ (Insert Table of Figures) แล้วเลือกป้ายกำกับ (Caption label) ที่ต้องการ
 - โปรแกรมจะรวมรายชื่อตารางและภาพพร้อมเลขหน้าให้โดยอัตโนมัติ

ภาพที่ 10 การแทรกสารบัญตารางและภาพ

คำแนะนำเพิ่มเติมสำหรับการจัดทำรูปเล่มที่สมบูรณ์

การสร้างสรรค์รายงานให้มีความสมบูรณ์แบบพร้อมสำหรับการนำเสนอต่อสภาท้องถิ่นและเผยแพร่ต่อสาธารณชน มีข้อควรระวังและแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้:

- **การสอบทานความสอดคล้องของข้อมูล (Data Consistency Check):**
ตรวจสอบชื่อโครงการ งบประมาณ และเป้าหมายที่ปรากฏในบทเนื้อหาผลการประเมิน ให้ตรงกับข้อเท็จจริงในเอกสารแผนพัฒนาท้องถิ่นและข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ห้ามมีตัวเลขที่ขัดแย้งกันเองเด็ดขาด และตรวจสอบว่าผลคะแนนดิบสอดคล้องกับบทวิเคราะห์คุณภาพ (Qualitative Analysis) อย่างสมเหตุสมผล
- **ความสมบูรณ์ของหลักฐานอ้างอิง:**
ในภาคผนวก ควรจัดเตรียมภาพถ่ายการดำเนินโครงการที่แสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน (โดยคำนึงถึงหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ PDPA) รวมถึงแนบสำเนาแบบสอบถามหรือเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลจริง
- **การจัดทำบันทึกข้อความนำส่ง:**
เมื่อรูปเล่มเสร็จสมบูรณ์ ต้องจัดทำบันทึกข้อความจากประธานคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ เพื่อรายงานต่อนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นทางการ ถือเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าได้ดำเนินการตามห้วงเวลาที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงมหาดไทย, 2548)
- **การเตรียมรูปแบบสำหรับการเผยแพร่ (Publishing):**
บันทึกไฟล์ขั้นต้นสุดท้ายในรูปแบบ PDF (Portable Document Format) เพื่อป้องกันการคลาดเคลื่อนของหน้ากระดาษและฟอนต์ ก่อนนำไปประกาศให้ประชาชนรับทราบ ณ ป้ายประกาศ และอัปโหลดขึ้นเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทสรุป

การจัดทำรูปเล่มรายงานการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่ใช่เพียงแค่งานธุรการ แต่เป็นงานวิชาการที่ต้องอาศัยทั้ง "ศาสตร์" ในการวิเคราะห์ข้อมูล และ "ศิลป์" ในการนำเสนอ การวางโครงสร้างเอกสารที่ดีโดยใช้เครื่องมือของโปรแกรมประมวลผลคำอย่างเต็มประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างมาตรฐานและความรวดเร็ว จัดข้อผิดพลาดพื้นฐาน และทำให้คณะกรรมการฯ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถทุ่มเทเวลาไปกับการคิดวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และกำหนดข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง โดยยังคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

เอกสารอ้างอิง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. (2548). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 122(ตอนพิเศษ 99 ง), 1.